Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the ima-ges to determine what is correct.

GÖTEBORGS UNIVERSITET

IDUN

ILLUSTRERAD TIDNING FÖR KVINNAN OCH HEMMET

N:R 103—104 (678—79). LÖRDAGEN DEN 30 DECEMBER 1899. 12:TE ÅRG.

PRENUMERATIONSPRIS PR ÅR:	UTGIFNINGSDAGAR:	REDAKTÖR OCH UTGIFVARE:	BYRÅ OCH EXPEDITION:	KOMMISSIONÄRER
IDUN ..... KR. 5: — IDUNS MODETIDN. MED PLANSCHER OCH HANDARB. ... » 5: — IDUNS MODETID. UTAN PL. » 3: —	HVARJE ONSDAG OCH LÖRDAG. LÖSNUMMERPRIS: 10 ÖRE.	FRITHIOF HELLBERG TRÄFFAS SÄKRAST KL. 2—3. REDAKTIONSSEKR.: JOHAN NORDLING.	KLARA S. KYRKOGATA 16, 1 TR. ÖPPEN KL. 10—5. ALLM. TEL. 61 47. RIKS 16 46.	ANTAGAS ÖFVER HELA LANDET PÅ ALLDELES SÄRSKILDT FÖRMÅNL. VILLKOR. STOCKHOLM, IDUNS KUNGL. HOFBOKTRYCKERI.

EN LAGERKRÖNT SKALDINNA.

VID SVENSKA AKADEMIENS högtidssammankomst den 20 dennes utdelades äfven akademiens sedvanliga pris till under året insända täflingsskrifter. Ingen hade befunnits värdig den sällsynta utmärkelsen af det första priset, men ett andra pris utdelades och detta — åt en kvinna. För Iduns läsare bör det vara särskildt kärt att förnimma, att den unga dam, som så bland alla medtäflande hemförde årets förnämsta lager från vår vitterhets höga areopag, var en i våra spalter ofta och gärna sedd medarbetarinna, innehafvarinnan af signaturerna »En svensk kvinna» och »Adi», fröken Ida Granqvist, hvilkens fina dikter och stämningsfulla små prosastycken, i år särdeles under den senare signaturen, förvärfvat författarinnan så talrika vänner rundt om i de otaliga svenska hem, där Idun läses. Äfven dagens nummer prydes med en liten dikt, »Långdans», af hennes hand.

Den diktcykel, för hvilken fröken Granqvist, som emellertid ej var närvarande vid högtidssammankomsten, nu bland 36 medtäflande erhöll pris, bär titeln »Gransus» och lofordades särskildt för »den skära innerlighet, som präglade dikterna Sverige, Välsignelsen, Far vid bibeln, Helgsmålsringning m. fl.» För de andäktigt lyssnande skarorna föredrog därefter den kände skalden K. A. Melin ett urval af den vackra sångcykelns dikter.

Det porträtt af den lagerkrönta skaldinnan, vi här ofvan bringa, bör ock intressera hela vår kvinnovärld, som säkerligen med stolthet finner en medsyster som segrarinna i årets akademiska täflan. Efter hvad Idun har sig bekant, är det emellertid ej första gången fröken G. rönt en utmärkelse från »de odödlige»: redan i fjol erhöll hon, under anonymitet, ett hedersomnämnande för insända dikter. Fröken G. är dotter till prosten Johannes Granqvist i Rackeby församling, nära Lidköping.

LÅNGDANS.

NU TRÅDES långdansen, hand i hand,
helt lustigt rundt ikring allt vårt land.
Så vid, så härlig och ljus är ringen —
I ledet ingen får saknas, ingen!

Och granen strålar i ringens midt
i dunklaste grönska, i blekaste hvitt.
Och tvifvel och dimmor och sorgsna frågor,
de lösas i skimret af vaxljuslågor.

Och stjärnan kastar sitt strimmande sken,
och glittret gnistrar från snötyngd gren,
och allt, hvad vackrast vårt sinne gömmer,
i denna afton inom oss drömmer.

Vårt hjärta klappar, vår blick är klar,
och kinden skäraste rosor har —
Ett återsken utaf stjärneglansen
där faller lätt under julgransdansen.

Den hvita ringen, så ändlöst lång,
den svänger rundt under skämt och sång.
Vi liksom blifva nu allesamman
till goda barn uti långdansgamman.

Tag i, se här är vår hand, kom med,
och blif en länk i vår julgransked!
— Så vid, så härlig och ljus är ringen —
I ledet ingen får saknas, ingen!

ADI.

EN DÖD LÄKARINNA.

HVARTHÄN SKYNDA i den kulna decemberdagen dessa sorgsna kvinnor, välklädda och torftiga om hvarandra?

De styra sina steg till Vasagatan och ila upp i n:r 18. På en dörrplåt läses: Doktor Anna Rosenberg, mottagning 9—10, 2—3. Denna timme är alltså antingen för sen eller för tidig och dessutom behöfdes många timmar för att undersöka och tala vid alla dessa, som tyckas ha så brådtom och på en gång skynda in.

Hvad vilja de då? Jo, begråta en ung, god, glad och hjälpande kvinna, som trädde ut i lifvet för att lindra sina medsystrars nöd och under sitt enda arbetsår fick tillfälle att göra mycket godt, allramest bland dem, hvilkas enda erkänsla blef en ur hjärtats djup sprungen tacksamhet och sedan en blomsterkörd.

Det var således till en död läkarinna, ej till en lefvande, helande, dessa kvinnor skyndat, men slumrerskan på båren hade dock lyckats vinna deras förtroende, och ändå var hon hvarken känd för öfverdrifven skicklighet, ej heller var hon på modet. Därtill hade hennes lif varit allt för kort, ja, så kort, att hon icke ens riktigt hunnit visa, hvad hon dugde till och därför icke

heller vunnit dagens popularitet. Kanske skulle hon heller aldrig vinna den, ty hon var framför allt den goda, älskande kvinnan, makan med hopp om att också snart blifva modern.

Huruvida allt detta kunde förenas med en kallelse, hvilken så helt kräfver personligheten som läkarens, kan numera icke besvaras; men det är säkert, att en kvinna med hennes kunskaper, begåfning och skaplynne mången gång bättre kan lindra sina medsystrars smärta, än den skickligaste specialist, därför att hon förstår dem så som mannen aldrig gör, och således kan dela lidandet med dem och därigenom ana mycket, hvilket icke synes.

Den aflidna, hvars fullständiga namn var Hedvig Anna Gunilla Ahlström, föddes den 5 januari 1868 i Villie församling af Malmöhus län. 1887 aflade hon vid Malmö elementarskola sin mogenhetsexamen och inskrefs som student i Lund 1888. Vid universitet tog hon 1893 medicine kandidatexamen, hvarefter hon vid Karolinska institutet fortsatte sina studier.

Här knöts bekantskapen med hennes blifvande make d. v. kandidat Ernst Rosenberg. De följdes åt i studier och tentamen, togo båda på samma dag, den 15 januari 1898, sin licentiatexamen och legitimerades af medicinska fakulteten samtidigt till läkare.

Två dagar efter denna senare händelse eller den 13 april 1898 firade de under idel ljusa förhoppningar å Månstorp nära Malmö sitt bröllop och begåfvo sig sedan ut på en weddingtrip eller rättare sagdt en utrikes studieresa, studerande hufvudsakligen i Berlin och Dresden.

I augusti återvände dr Anna Rosenberg till hemlandet och bosatte sig i Göteborg, där hon genom sitt anspråkslösa väsen vann allas sympatier.

Några månader därefter började hennes man i samma stad sin praktik. De båda doktorerna hade i olika stadsdelar sina mottagningslokaler, men när arbetet utomhus slutat, möttes de i det lilla enkla, vänliga hemmet, där man i förmaket, doktor Annas mottagningsrum, kunde finna dem studerande eller hon vid sitt handarbete, lyssnande till hvad han ur deras vetenskap meddelade henne. Det sätt, hvarpå hon följde detta, visade att äfven hon var läkare, men främlingen, hvilken endast aflade ett vanligt besök, fick bara af henne det intrycket, att hon var en för sitt hem vaken och intresserad hustru.

De voro i allt nog för hvarandra, och därför kunna vi tänka oss den kvarlefvandes smärta, när han den 1 sistlidne december efter att för några timmar ha sagt sin visserligen sängliggande, men dock ej farligt sjuka hustru farväl, vid ankomsten till sin mottagningslokal möttes af underrättelsen om hennes död.

Inför döden får äfven Eskulapisonen sänka sin staf, men bortom den lösas många af de gåtor, vi här förgäfves grubbla öfver.

AMANDA LEFFLER.

TILL VÅR ÄRADE LÄSEKRETS rikta vi en vördsam uppmaning att ihågkomma Idun med insändande af fotografier och teckningar, som kunna vara af intresse för vår illustrationsafdelning. Alla hafda kostnader ersätta vi naturligtvis tacksammast.

EN DETALJFRÅGA I DEN STORA FRÅGAN HEMMETS EKONOMI.

FÖR NÅGRA ÅR sedan utspann sig i Iduns spalter en diskussion med anledning af en artikel, benämnd »Att be om pengar». Resultatet af denna diskussion — som för öfrigt antog karaktären af en riktig liten skärmytsling — var ett bestämdt uttalande för ändamålsenligheten och rättvisan i ett ekonomiskt system så ordnadt, att man och hustru så godt sig göra låter (förändringar och modifikationer betingas ju af olika förhållanden och af under årens lopp vunna erfarenheter) i enlighet med den inkomst, hvaröfver de förfoga, uppgöra hemmets budget samt att till hustrun på bestämda tider lämnas bestämda summor för att bestrida de utgifter, som falla inom hennes område. Det drogs fram exempel i mängd på, hur undergräfvande för den husliga trefnaden de äro, dessa oupphörliga anhållanden om godtyckliga, planlösa utlämningar af pengar, och hur ägnade de äro att utveckla småsinne och misstro.

Antalet af de hustrur, som fordra, och de män, som inse nyttan och trefnaden af ett dylikt ordnande af hemmets ekonomi, torde ock nu tillhöra det öfvervägande flertalet. Men en sådan uppdelning af de olika utgifterna kan icke åstadkommas utan en noggrann bokföring. Och härmed är jag inne på den ofvan nämnda detaljfrågan. Endast genom ett ordentligt uppteckande af hvarje utgiftspost kan en basis för beräkningen af den ekonomiska ställningen vinnas. Vid hopsummeringen af de olika posterna får man svart på hvitt på, huruvida debet och kredit gå ihop. Göra de det icke, så är man med en dylik ekonomisk tablå för ögonen i stånd att bedöma, hvilka konti som sprungit upp för högt, att se hvar de nödvändiga inskränkningarna böra och kunna göras.

Vanan att föra s. k. hushållsböcker torde ock med hvarje år ha blifvit alltmera allmän. Då det ju i de flesta fall är genom hustruns händer största delen af hemmets utgifter passera, faller denna bokföring i regel på hennes lott. Men ännu finns det nog åtskilliga damer, som mycket principfast hålla på, att allt hvad räkenskapsföring heter är oupphinneligt för deras fattningsgåfva. Till dessa vill jag säga: »Gör ett försök, och I skolen förvånas öfver, hur enkel saken i själfva verket är, hur den alltomfattande oredan i den husliga ekonomien försvinner, och dessutom få en ny källa till glädje och tillfredsställelse.»

»Ja, allt det där kan vara bra för dem, som ha det ordnadt med bestämd vecko- eller månadskassa,» torde mången invända, »men för mig, som får mina hushållspengar, 'när det faller sig', ibland större, ibland mycket små summor, som får 'be om pengar', är ju en sådan bokföring af ingen nytta.» Kanske ändå! Ty i dylika förhållanden är det visst ej sällsynt, att penningutlämnadet sker med yttranden sådana som: »Ä' nu pengarna slut igen! — Jag begriper inte, hvar du gör af pengar. — Du fick ju pengar för några dar se'n; hvad i all världen har du nu köpt allt?» — Ja, några utgifter minns hustrun, andra inte, och så börjar hon själf förvåna sig öfver, att summan tagit slut, och känner sig nästan skyldig till att ha »sväljt slantarna». Hur mycket hållfastare och värdigare är ej den hustrus ståndpunkt, som till svar på sådana där utgjutelser kan lägga fram sin hushållsbok, visa mannen, hvilka utgifter, som gjorts, och på ett ovederläggligt sätt klargöra, att hon ej »slarfvat» bort ett öre!

Men hur skall en hushållsbok ställas upp? Ja, för att slippa besväret att själf liniera upp en sådan, kan man ju välja någon af de i handeln förekommande. En mängd hushållsböcker ha nämligen på de senaste åren förts i marknaden, till och med öfversättningar från tyskan och danskan. Men i detta fall bör man vara protektionist och hålla på satsen »Sverige åt svenskarne», i synnerhet som de öfversatta böckerna — så vidt vi känna dem — lämna mycket öfrigt att önska. En praktisk hushållsbok böra vi väl själfva kunna åstadkomma. Också finnas sedan många år svenska hushållsböcker på bl. a. Lundholms, Herzogs och Svanströms förlag. Sistnämnda firma, för i år i marknaden en ny — »Hemmets inkomster och utgifter af Erk» — på annat sätt uppställd och mera elegant än samma firmas gamla. Denna nya hushållsbok tyckes oss förtjäna uppmärksamhet. Den är redigt uppställd och där finnas några kolumner utan rubrik, hvilka af vederbörande kunna användas efter behag (erfarenheten torde ha visat, att nästan hvarje husmor i sin hushållsbok saknar plats för utgifter, som hon vill speciellt bokföra). Den tablå, som är afsedd att upptaga årets samtliga inkomster och utgifter är så anordnad, att den utan olägenhet kan lösstagas, hvilket ju mycket underlättar den slutliga utskrifningen, och så finnes för hvarje månad en blank sida för anteckningar. Sifferkolumnerna äro rikligt tilltagna, så att siffrorna ej behöfva göras mikroskopiska; dessutom innehåller boken åtskilliga praktiska råd och anvisningar och ser treflig ut.

Aldrig har jag hört, att en husmor, som en gång börjat föra hemmets räkenskaper, ångrat sig och slutat därmed; däremot har jag hört en mängd fruar uttala sin tillfredsställelse öfver att de lagt sig till med denna goda hemvana. Hushållsböcker äro för öfrigt ej så ointressanta som man skulle tro. Mellan raderna i de torra sifferkolumnerna kan man läsa mycket: hemmets hushållsböcker innehålla på sitt sätt viktiga kapitel i hemmets historia.

Alla de husmödrar, som ännu ej pröfvat nyttan och tillfredställelsen af nämnda goda vana, tillråda vi att lägga beslutet att föra hushållsbok till de många andra goda beslut de helt visst fatta vid 1900-talets ingång.

TOMTENISSE.

Till alla vänliga frågebesvararinnor

på vår afdelning för *Frågor* och *Svar* vilja vi rikta den eftertryckliga uppmaningen att hädanefter godhetsfullt iakttaga att vid frågebesvarandet ***alltid skrifva svaret på hvarje särskild fråga på sin särskilda lapp.*** Alltså ej flere svar på samma papperslapp! Detta är nödvändigt för att underlätta redaktionens arbete med de många svarens ordnande, och de som hädanefter ej iakttaga det, kunna ej heller påräkna sina svars införande.

EN HÄLSNING.

EN SÖNDAGS-förmiddag gick den lilla näpna fru Lind omkring i sin prydliga våning och blåste bort ett damkorn här och där, flyttade fram den stora palmen, så att de saftiga bladen sträckte sig ännu längre fram öfver den lilla kåsösen i hörnet, och mönstrade böckerna i bokskåpet, utan att någon af dem kunde fånga hennes intresse.

Pianot stod uppslaget, hon spelade några takter, men förlorade lusten att fortsätta.

Slutligen gick hon ut i köket.

Söndagsmiddagarne brukade i det lilla hemmet vara festliga och fru Lina, hvars mor varit en riktig »matgumma», ville alltid själf lägga hand vid det viktigaste. Men i dag märkte jungfru Lena, att det var något i olag med lilla frun, hon var inte en smula intresserad af hollandaise-såsen och sade, att Lena fick ta' »hvad som helst» till efterrätt.

Fru Lind gick in igen och satte sig att fundera.

Redan kl. 8 hade hennes man gått hemifrån »till affären», alldeles som om det varit en hvardag, och han hade talat om angelägna göromål och icke kommit ihåg, att de just i dag varit gifta jämnt två månader. Visserligen hade han kysst henne och sagt, att han skulle vara hemma kl. 1, så att de kunde hinna med att gå till Slottsskogen före middagen.

Så satt hon där och blef mer och mer surmulen, tills klockan ändtligen slog half 1, då hon tog på sig sin smakfulla promenaddräkt och begaf sig iväg till sin mans butik. Det var kallt och blåsigt, och hon blef ej varm, huru fort hon än gick.

Då hon hunnit fram, såg hon, att gardinerna voro uppdragna för att visa de nyaste tygerna i en fördelaktig dager. Hon var nära att småle, han hade en ovanligt fin smak, hennes man, och det var därföre ej underligt, att han hade så fullt upp att göra.

Hon gick in på gården för att genom verkstaden komma in i butiken. Men då hon skulle knacka på, fick hon af sin man se en skymt, som jagade blodet upp till kinderna och kom henne att stanna obeslutsam utanför.

Det elektriska ljuset var tändt, men luckorna ej fullt tillslutna, och där, midt på skräddarebordet, satt hennes vackre, ståtlige make, hopkrupen i den osköna och smått löjeväckande ställning, som skräddare intaga under sitt arbete.

Hon var nära att gråta af förargelse.

En gång, när de voro nyförlofvade, hade hon frågat honom, om han själf brukade sitta och sy — hon mindes än hvilken hjärtklappning hon hade — men han hade skrattande förklarat, att hon skulle slippa se honom på skräddarebordet, »för det är väl där skon klämmer», hade han tillagt och sagt henne, att han numera knappast kunde hinna med tillskärning, profning m. m.

Men nu satt han där ändå som ett riktigt spektakel!

Hon ämnade vända om och gå hem igen, men i detsamma fick han syn på henne och sprang ned för att öppna. Han var en liten smula förlägen, men började skämta öfver att hon saknat honom och sade, att han just nu ämnat att gå hem. Så fort det var fråga om skämt, brukade de alltid mötas på halfva vägen, men nu svarade fru Ella med en knyck på nacken: »Jag trodde ej, att du med dina inkomster behöfde krypa upp på skräddarebordet, och det en söndagsförmiddag till!»

Ernst Linds småleende frös bort, och det gled en skugga öfver de manliga dragen, då han svarade:

»Jag har redan förut sagt dig, att jag hvarken har tid eller behöfver att själf sy, men detta är ett arbete af så stort personligt intresse, att jag ej kan lämna det ifrån mig.»

Försiktigt, nästan med ömhet, tog han och hängde bort rocken, i det han sade:

»Se så där ja, nu skall den bara pressas af så är den färdig. Jag skulle önska, att min lilla hustru kunde uppskatta mitt arbete, det är inte hvar dag, vi släppa ut ett så fullkomligt mönsterplagg.»

Fru Ella svarade icke.

Mekaniskt läste hon namnet H—sköld på arbetslappen, medan hon vred och virade sin paraply, så att den blef så smal och spetsig som en promenadkäpp.

Ernst Lind var ej den, som krusade sin lilla onådiga fru, utan gjorde hastigt toalett och bjöd henne armen, hvarefter de begåfvo sig på väg till Slottsskogen.

Där var fullt med åkande och promenerande, och det var omöjligt att bibehålla en trumpen min, men förstämning låg öfver det unga paret vid hemkomsten, och förstämning rådde under middagen.

De brukade alltid dricka kaffe i sängkammaren, han sittande i soffhörnet och hon uppkrupen tätt intill honom.

Men denna söndagseftermiddag sutto de hvar och en för sig. Han med Handelstidningen och hon med Iduns upp- och nedvända Hjälpreda framför sig.

Slutligen lät han tidningen sjunka och sade allvarligt, nästan strängt:

»Ella, jag vill berätta för dig om en, som var lika högfärdig som du.»

Hon suckade otåligt och lade ifrån sig Hjälpredan med en sådan där liten martyrmin, som unga fruar så ofta finna lämpligt att antaga.

Ernst Lind började:

»Jag hade en vän och klasskamrat, som vi kunna kalla Erik; hans far var rik och gjorde allt för att skämma bort honom, ingen hade så rikligt med fickpenningar, ingen var så snobbigt klädd som han. Fadern var alltid så rädd, att Erik skulle öfveransträngas, att han, oaktadt han ansågs för intelligent, regelbundet hade underbetyg hvarje termin.

Hade icke hans förståndiga mor skaffat honom privatlektioner under ferierna, så hade han nog blifvit efter i mer än en klass.

Han var mycket stolt och häftig, men därjämte så vek och i grund och botten så godhjärtad, att man aldrig rätt visste, hvar man hade honom.

Erik hade stora anlag för ritning, och ämnade först taga studentexamen och sedan gå igenom Tekniska högskolan, men han hade knappast fyllt femton år, förrän en vändpunkt i hans lif inträffade. Hans far dog helt plötsligt af slag, och hans sista affärsspekulationer voro så ruinerande, att änkan med sina tre barn befanns alldeles utblottade.

Slaget drabbade hårdt den bortskämde, känslige gossen, men för att afböja kamraternas medlidande gick han rakare än någonsin.

Hans mor var en praktisk kvinna, och det dröjde icke länge, förrän hon in på en gård hyrt sig ett småbrödsbageri samt två rum och kök.

Rummen voro mörka, men det var underbart, huru hon förstod att göra dem trefliga med de spillror, hon räddat undan skeppsbrottet.

Jag minns så väl det solida bokskåpet, fullpackadt med värderik litteratur, Eriks zittra i det ljusaste hörnet framme vid fönstret, det fyrkantiga ekbordet med den broderade duken och den vackra arbetslampan, och så den låga, skinnklädda utdragssoffan med dynor så brokiga och mjuka, att de tycktes inbjuda till hvila. Men Erik hade ej sinne för det lilla hemmets behag. Han plågades af hvarje inskränkning och kunde gråta af harm, när han såg sin mor stå vid ugn eller baktråg, eller då hon i den lilla butiken räknade upp småbröd i de köpandes korgar. Detta hade god afsättning.

Det var så angenämt att gynna och beskydda den nyss så rika och afundade köpmansfrun.

Hvad skulle Erik göra?

Han tänkte på Amerika och föreslog modern, att han skulle resa dit, men hon visade honom, att han med sin opraktiska uppfostran ej hade den minsta utsikt att där slå sig fram.

En dag sade modern så där händelsevis, att ingen ställning vore tryggare än en kunnig handtverkares och började tala om de höga löner, som en färgmästare, bryggmästare eller tillskärare hade.

»Hvad skulle du vilja bli?» sade hon till lille John, femåringen, som satt och lekte med sina trälappar.

»Sockerbagare,» svarade den lille utan tvekan.

»Nå än du då?» sade hon vänd till Erik.

Denne flög upp som stungen af en orm och utropade:

»Aldrig, aldrig i lifvet vill jag bli skräddare! Hellre stupstocken än skräddarebordet!»

Modern teg, och det blef ej vidare ordadt om saken. Erik började i Chalmerska skolan, men kunde ej arbeta med fart.

Det var en lördagskväll, och han hade företagit en lång promenad för att slippa se modern stå i den lilla butiken.

Då han kom hem, hade syskonen somnat, och endast hon satt ännu uppe. Han gick och satte sig bredvid henne i den gamla soffan.

»Stackars min store gosse!» sade hon, i det hon smeksamt strök honom öfver håret.

Han fattade hennes hand och förde den till sina läppar, men hvad den var sträf och hård!

Han mindes, hur hvit och mjuk den förr brukade vara. Sakta strök han den mellan båda sina, och hans ögon blefvo fuktiga.

Här gick han och ville spela herre, under det hans mor slet ut sig i arbete för dem alla.

Den natten sof han ej mycket.

Han visste, att han när som helst kunde få plats i en speceributik, men när han tänkt på att räkna sill och mäta fotogen, så tyckte han, att hvad som helst vore bättre än det.

Skräddare! Hvarför skulle det ordet ha en så föraktlig klang?

Han mindes, huru han som barn klippt till och sytt sin systers dockklädningar, och hvilket nöje det beredde honom. Sista sommaren, de bodde på landet, hade han, naturligtvis i största hemlighet, sytt ett par jockeymössor till sig och brodern.

Hans anlag för ritning, hans öga för form

och färg, allt kunde komma honom till gagn.

Men skräddarebordet! Den hopkrupna ställningen! Förödmjukelserna!

»Stackars min store gosse,» tyckte han sig höra modern säga och kände hennes lätta smekning.

När han steg upp på morgonen, ställde han undan sina skolböcker, tog modern om halsen och sade, att han beslutat att bli skräddare.

Då började hans mor att gråta, och de ord, hon sade till honom, äro hans dyrbaraste minne.

Sedan talade de lugnt om saken, och det bestämdes, att de skulle göra förfrågningar hos en mycket skicklig skräddare i X-köping.

Erik blef antagen. Men då modern gjorde till villkor, att han ej skulle behöfva sopa verkstaden eller springa några ärenden, måste han det första halfåret betala tjugufem kr. i månaden för eget rum och fritt vivre. Sedan kunde man antaga, att hans aflöning skulle betäcka de billiga lefnadsomkostnaderna i den lilla köpingen.

Erik reste, och kände sig så fri och glad, som om han redan öfvervunnit alla svårigheter.

Men den första tiden blef pröfvande.

Det ovana arbetet, den onaturliga ställningen, alla förödmjukelserna i den råa omgifningen pinade honom outsägligt.

Hans utseende och talesätt förargade de unga gesällerna. Den artighet, han visade, och som han en smula markerade, verkade utmanande, och i stället för svar på en fråga storskrattade de sins emellan och sade: »Hör på den, han ä' lärder.»

Det kosthåll, skräddaremästaren bestod sina arbetare, var visserligen fullt tillräckligt, men det dröjde länge, innan Eriks förfinade gom kunde vänja sig vid de grofva anrättningarna. Hans bordskamrater läto dessutom sina fingrar oftast tjänstgöra som knif och gaffel, och detta bidrog ej att öka aptiten.

Gällde det arbete, fick han naturligtvis hålla tillgodo med att sprätta sönder urblekta, fläckiga rockar, som skulle vändas, och laga gamla osnygga byxor. Det fanns för öfrigt så mycket, som gjorde verkstaden obehaglig för honom.

Råkade han tappa pressjärnet i golfvet, eller glömde han någon gång att sätta bort det, genast måste han plikta, och plikten bestod oföränderligt i en liter brännvin. Därvid måste den pliktande dricka de andra till.

Erik teg och led, hans framsteg inom yrket voro förvånande, men de sammanpressade läpparne och de hopdragna ögonbrynen talade om en dof förbittring.

Det lif, Erik förde, var en fullkomlig hemlighet för hans mor, i brefven till hemmet framhöll han endast ljuspunkterna, och där sådana ej funnos, diktade han dem.

I en sådan där liten köping är rangskillnaden större än på andra ställen.

Erik med sina eleganta kläder och tilldragande yttre väckte i början ett visst uppseende, men när man fick reda på, att han endast var skräddarelärling hos mäster S., ansågo till och med de yngsta handelsbiträdena under sin värdighet att sällskapa med honom.

Så gick han där som en enstöring, i fantasien förstorande sin förnedring.

Det enda, som gaf honom tröst och vederkvickelse, var de förhoppningsfulla brefven hemifrån och hans stora zittra.

Det var förunderligt, hur många melodier som döko upp.

Än var det ett potpourri af operamelodier, som han hört på teatern eller i Trädgårdsföreningen, än en visa, som han mindes från en konsert. Än en sprittande polka eller en ståtlig marsch från Slottsskogens eller »Nordens» skridskobanor, alla kommo de till honom som gamla kära bekanta och fördrefvo de ändlöst långa söndagseftermiddagarne.

En afton efter arbetets slut skulle förste gesällen fira sin födelsedag och hade därför köpt hem ett par liter konjak till toddy.

Erik ville gå upp på sitt rum, men tvingades att stanna kvar och bjöds på den söta, varma drycken.

Han tyckte, att det smakade godt, och drack flera glas, till dess hela lifvet började synas honom rosenfärgadt och hans omgifning som den hyggligaste och behagligaste i hela världen.

Han höll tal och slutade med att sjunga och figurera, så att hela rummet genljöd af skrattsalfvor. Därpå blef allt mörkt omkring honom, och hans medvetande omtöcknades.

Då han vaknade till sans, befann han sig liggande påklädd i sin säng med hela kudden genomdränkt af näsblod.

Förskräckt rusade han upp och ut ur rummet. Benen vinglade och sviktade, och två gånger föll han omkull, men framåt gick det hela den folktomma köpingens Långgata och ut på landet. Det var klart månsken, och hans mörka skugga aftecknade sig skarpt mot den hvita snön. Han rusade i väg som en galning, svettdrypande och flåsande, till dess ruset hade dunstat bort, och han kunde tänka klart igen.

Då först återvände han till sitt rum.

Han hade druckit sig full! och i hvilket sällskap! Så djupt hade han sjunkit!

Hufvudet värkte förtvifladt, han kände äckel och vedervilja mot sig själf och hela lifvet, det var ej möjligt att härda ut längre, då vore det bättre att göra slut på eländet med ens.

Men modern fick ej ana att det skett frivilligt.

I kofferten hade han sina dyrbara löpskridskor, som förskaffat honom flera pris vid täflingar på »Norden». Det var lätt att söka upp en vak i den lilla sjön, han skulle nog laga så, att han ej blef räddad.

(Fru Lind flyttade sig allt närmare och närmare sin man, och fattade hans hand, som hon sakta tryckte, utan att han tycktes märka det.)

Han fortsatte:

»Denna tanke gaf honom ro, han klädde af sig och somnade som ett uttröttadt barn. Dagen därpå var en söndag, frostig och kall. Erik låg länge; hans blickar öfverforo det lilla rum, där han lidit så mycket.

Där stod det omålade bordet med zittran, som i sitt svarta fodral såg ut som en likkista, där den rankiga kommoden och de två trästolarne och slutligen den gamla byrån, öfvertäckt med en tidning och »prydd» med en sprucken spegelbit.

Där fanns inte en enda hvilopunkt för ett skönhetstörstande öga.

Han kom ihåg, hur han beskrifvit det för modern: »visserligen enkelt, men snyggt och rymligt och med en hänförande utsikt.»

Ja, utsikten var vacker.

Bergskonturerna stodo så mjuka och blå mot de ljusa skyarne. Terrass låg öfver terrass, och som de nu stodo där höljda af snö, sågo de ut som jättestora, glänsande marmortrappsteg.

Nedanför låg sjön, den lilla vackra sjön, som var så lugn och djup.

På eftermiddagen skulle han pröfva isen, men först ville han taga sin vanliga söndagspromenad.

Ett af nöjena i X-köping var att gå ned till stationen och taga emot snälltåget, och Erik infann sig samvetsgrannt hvarje söndagsmiddag.

Denna söndag var det ovanligt mycket folk, och han märkte, att det var någon, man särskildt väntade på.

Då han gick förbi en grupp, hörde han namnet H—sköld.

Det namnet var ej obekant för honom. Rudolf H—sköld hade varit hans knäkamrat i lekskolan, och sedan hade de tillsammans lärt sig att rida.

Erik kom så väl i håg den gamle tyske ridlärarens brutna rotvälska, när han försökte hålla de lifliga ungdomarne i styr.

Han visste, att H—skölds hade en stor egendom nära köpingen, och den grefliga familjens ankomst var naturligtvis en händelse i det lilla samhället. Tåget blåste och gled in på perrongen, och Erik fick genast syn på Rudolfs käcka ansikte.

Grefven och grefvinnan stego ur och besvarade artigt de kringståendes hälsningar. Rudolf lyfte endast flyktigt på hatten, gick därpå rakt fram till Erik, som stod för sig själf, slog honom förtroligt på axeln och sade:

»Det var roligt att få se dig, gamle kamrat, jag fick just i går höra, att du arbetar i den här lilla hålan.»

Härpå tog han honom under armen och promenerade ogeneradt fram och tillbaka på perrongen, muntert småpratande om gamla minnen. Så kom betjänten med bagaget; fadern vinkade åt honom, och med ett hjärtligt handslag och en högljudd uppmaning att snart komma ut och se hans ridhäst, »äkta fullblod», hoppade han upp i den väntande släden. —

Erik mera sprang än gick hemåt.

Tårarne stodo honom i ögonen, så att han ej kunde se. Han slängde af sig hatt och rock, reglade dörren och kastade sig framstupa på sängen.

Tårarne strömmade hejdlöst; det var, som när isen brister, och vårfloden strömmar öfver alla bräddar.

Rudolf visste, att Erik satt på skräddarebordet och kallade honom ändå för »gamle kamrat». Denna tanke lade sig som ett mjukt förband öfver hans sårade och värkande inre, och när han reste sig efter det stormande utbrottet, hade han blifvit kvitt den tryckande börda, under hvilken han dignat.

Han var så lätt om hjärtat, att han kunde småle åt sina själfmordsfunderingar, och tyckte, att det ej kunde finnas några förödmjukelser mer.

Inom sig kände han kraft att öfvervinna alla hinder, han skulle gå framåt steg för steg och trots skräddarebordet blifva en man, som hvarje ädling utan att blygas kunde kalla sin »gamle kamrat».

Ernst Lind tystnade, men hans lilla hustru knäppte armarne om hans hals och hviskade:

»Hör du, Ernst, får jag följa med dig till verkstaden och hjälpa dig att pressa af rocken?»

Anna Berg.

Wägman foto.

ETT »STUDENTSPEX» I UPSALA.

»KORS HVA' Ä' DE'?» Teaterdirektören och filosofie studeranden N. N. spritter upp ur sin oroliga sömn. Han drömde, att nationsteaterns skröpliga plankor ramlade i en hög, och den förskräckta, omorgnade minen visar mer än väl, att Horatii ord: »impavidum ferient ruinæ» inte äro *hans* valspråk just nu. Emellertid reducerar sig den drömda katastrofen i verkligheten till madam Anderssons och hennes medsystrars älskliga vana att med mera kraft än grace »sutta» morgonbrasan på golfvet i »kandatens» rum.

Hå-hå-ja-ja! Mödorna från sista veckans repetitioner ha just inte varit ägnade att göra herr direktören morgonkry, men det finns nog ingen annan råd än att fatta ett raskt beslut och krafla sig upp. En hastig toalett och så ut i novemberdimman, ned till nationshuset! Hittar han en kopp kaffe under vägen, så är det bra, eljes har väl klubbmästaren något att bjuda på däruppe.

Det gäller nu att med ett par artistiskt anlagda kamraters hjälp få i ordning dekorationer o. d., men hvad skall man börja med i detta kaos af rekvisita, som ligga hopade öfverallt? Det är bara att hugga in på det, som är närmast — den där svarta kallikåbunten t. ex. Fram med Wallis världshistoria, en burk hvit limfärg och en målarborste! Kallikån är snart förvandlad till de hemska väggarna i Pharao Menes' grafkammare; mot den svarta bakgrunden lysa bilderna af Isis och Osiris, Apis och Ibis, där kämpar den döde mot underjordens vederstyggliga krokodiler och hieroglyferna, (kaffepannor, knif, gaffel, mårtensgäss m. m.) tala rundt omkring sitt mystiska språk.

Ett par hvita pappersrullar bli med föga konstigare hjälpmedel väggarna i Ramses II:s palats, prydda med bilder ur Egyptens historia, t. ex. »torggruff» o. d.

Sedan början väl är gjord, går arbetet raskt undan. Allt flere medhjälpare och aktörer anlända, och vid 4-tiden intågar fru S., studentkårens allt i alla i fråga om spex, åtföljd af stadsbud, som medföra hennes vidlyftiga attiralj. Maskering och kostymering taga sin början under ett obeskrifligt virrvarr, hvari troligen ingen, som ägde mera »nerver» och mindre vana än fru S., skulle förmå att bringa någon ordning.

Snart är direktören färdig att sända förtruppen i elden. Stråkorkestern ute i salen får order att »dra» sitt nummer, och vid dess slut går ridån i höjden.

»The Fisk Jubilee Singers» tåga in och placera sig kring sin orgel. Mrs Cole lorgnetterar publiken, mr Payne kastar bedårande blickar på damerna därute, och, bäst det är, reser sig den illustra kören. Med röster, som kunde varit vackrare, men svårligen starkare, sjunger den sina egendomliga sånger, t. ex.: »Goda gamla vagn, sänk dig ner», »John Brown's body is moulderiny in his grave» — allt under ett bifall, som föranleder mrs Cole att som extranummer föredraga: »Ack Värmeland, du sköna» med engelskt uttal och smäktande åtbörder.

Nästa nummer är uppträdande af »Den stora Nordens Konst- och Dockteater», däri några eljes föga stela Philochorister spela marionetter och uppföra en pantomim.

Så kommer aftonens stora evenement, uppförandet af »En egyptisk konungadotter eller Lawrence och Zephora, sorglustigt tal-, sång- och dansspel i 4 akter». Personförteckningen lyder:

Ramses II, Pharao.
Zephora, hans dotter.
Mr Lawrence, fången lord.
Takelothis, hertig af Nubien, riksföreståndare.
Numa, bagare, kongl. hofleverantör.
Idiotis, häxa, grafvakterska i Pharao Mene's pyramid.
Pharao Menes mumie.
En krigshär, en sfinx och två slafvinnor.

Det torde ej vara svårt att på bilden återfinna hvar och en särskildt.

Dramat beskrifver, hurusom mr Lawrence på sin färd till Transvaal råkar i fångenskap hos Ramses II, hvars dotter, den väna lotusblomman Zephora, fattar en häftig kärlek till främlingen, löser hans band och ber honom möta henne i öknen vid den stora sfinxen. Hvarje morgon, då solen går upp, talar nämligen kolossen, och den som då är tillstädes, får veta sitt öde. »Då, älskade Lawrence, skola vi hand i hand tyda framtidens dunkla gåta, som sfinxen, upptinad af morgonstrålen, för oss skall förtälja.»

I nästa akt råkas de på utsatt ställe och sjunga en duett:

»Ren stiger solen öfver
bergets rand,
Dess rosensken förgyller haf och land.
Dess strålar falla både
rechts und links,
Och träffa slutligen också vår sfinx.»

Så sker och sfinxen utbrister: »Fy, hvad det är trist att ligga och vara sfinx! Punsch!»

Lawrence och Zephora fundera skarpt på meningen med detta orakelspråk, men utan att kunna få någon klarhet i saken. I punsch ligger deras öde, så mycket är säkert, men för resten veta de ingenting mer, än att de älska hvarandra, hvilket de också försäkra i en ny duett.

I detta ögonblick öfverraskas de af Zephoras pappa, som är grym nog att skilja dem åt och försäkra mr Lawrence, att han ej får Zephora, förrän han lyckats förmå Pharao Mene's mumie att dansa.

I sin nöd går nu Zephora till den mångtusenåriga häxan Idiotis, grafvakterska hos nämnda mumie. Idiotis är sysselsatt med att af punsch laga till en kärleksdryck, som beställts af Takelothis, hvilken med dess hjälp ämnar vinna Zephoras hjärta för egen del. Prinsessan får veta, att denna dryck är så stark, att den kan sätta lif i de döda; hon erinrar sig det villkor Pharao uppställt för Lawrence, och rusar utan betänkande in till mumien, ger denne en duktig klunk och se — han börjar lefva och till på köpet dansa med Idiotis. Bäst det är rusar han ut för att återtaga sin tron. Idiotis skyndar efter för att ta reda på honom igen, och Zephora uppsöker Lawrence, hvars vistelseort hon fått veta af häxan.

Sista akten visar oss Ramses II i hans palats, omgifven af undersköna, dansande slafvinnor. Midt under glädjen rusar mumien in, följd af alla öfriga uppträdande, störtar Ramses från tronen och börjar »regera». Lawrences påpekar, att villkoret är uppfylldt. Ramses ger med sig, och sedan Idiotis med en trollsång (en vanlig vaggvisa, spelad på occarina) åter bragt mumien i dvala, bäres denne ut af krigshären. Det hela slutar med glädjekörer och egyptisk gåsmarsch.

Den dramatiska afdelningen af programmet är slut. De spelande få brådt att befria sig från smink och teaterdräkter.

Fjärde numret bjuder nämligen till »Supé och dans», och att detta utgör aftonens glanspunkt, därom äro både publik och aktörer ense.

X.

Wägman foto,

ETT »STUDENTSPEX» I UPSALA: »THE FISK JUBILEE SINGERS».

I god tid!

Vi erinra vår ärade läsekrets om nödvändigheten att i god tid före nyåret verkställa prenumeration å de fyra af Iduns redaktion utgifna publikationerna:

IDUN, illustrerad tidning för kvinnan o. hemmet,
pris pr år kr. 5, praktupplagan kr. 7: 50,
numera vårt lands ovedersägligen förnämsta illustrerade tidning.

Iduns modetidning,
pris pr år kr. 3, planschupplagan kr. 5,
hvars upplaga af 300,000 ex. på sex olika språk är en borgen för dess förträfflighet.

KAMRATEN, illustr. tidning f. Sveriges ungdom,
pris pr år kr. 3,
vårt lands enda verkliga ungdomstidning.

Barngarderoben,
pris pr år kr. 3,
illustreradt månadsblad för barnkläders förfärdigande och barnens sysselsättande.

Vi hänvisa för öfrigt till den utförliga anmälan om dessa fyra publikationer, som stod införd i julnumret.

REDAKTIONEN.

ETT BARNDOMSMINNE. AF SNORRE.

UR ALL DEN spindelväf, det damm
som hopats samman utaf åren,
ibland ett minne blixtrar fram
ifrån den första barndomsvåren,
som, fast i åratal förglömdt,
i själens djup dock ligger gömdt.

Till lågt och trefvet herdatjäll
jag i en hast tillbaka föres,
där uti ljum augustikväll
ett stim af barnaröster höres,
där själf jag uti leken går,
en liten tös på åtta år.

Mig minnet sviker till en del,
hur det nu allt tillsammans hängde,
i leken jag begått ett fel
och med en liten lögn mig svängde,
och fastän upptäckt, ej bekänt,
Det minns jag, som om nyss det händt.

Se'n man mitt knep förstått till slut,
det nu blef klagomål för pappa,
som utaf larmet kallats ut
och stod där mörk på prästgåln's trappa,
dit utaf bröderna med skam
jag trots mitt motstånd föres fram.

Och stränga ord jag höra får:
att lögn är lögn också i lekar,
att synden blir än mera svår,
om till sitt fel man trotsigt nekar.
Jag blygs och gråter djupt förskräckt,
men ångern är ändå ej väckt.

Då störd af några sockenbor
min far sig i sitt rum begifver,
och bakom honom jag min mor
helt öfverraskad varse blifver,
hon gaf mig blott en sorgsen blick
och vände långsamt om och gick.

Mitt hjärta, trotsigt förr och kallt,
den blickens sorg ej kunde glömma,
det onda vek, det hårda smalt,
jag började mig själf att döma,
i trädgåln's ensligaste lund
jag grät mig mätt af hjärtans grund.

Vi hade gäster till supén;
med barnen föga tid man hade,
vid timme mer än vanligt sen
vi trötta i vårt rum oss lade,
där bjudande till hvila stå
en rad af hvita sängar små.

Med gamla »dadda», öm och rar,
vår aftonbön vi läste stilla,
ty mamma själf ju hindrad var
af främmande och af »den lilla».
Snart hördes lugna andedrag,
och alla sofvo utom jag.

Jag kastade mig af och an,
af sorg mitt hjärta ville brista,
månn' mamma mig förlåta kan
den lögnen, som skall bli min sista?!
Och Gud så innerligt jag bad
att åter göra henne glad.

Jag hört, att gästerna ha' gått,
hur allt är tyst och lugnt i huset,
af sken, som faller in, förstått,
att mor uti sitt rum tändt ljuset,
och fattad af ett sista hopp
jag sätter mig i bädden opp.

Som om min längtan hon har känt,
jag hennes steg hör i detsamma,
hon skjuter dörren upp på glänt,
och snyftande jag hviskar: »mamma!»
Så ljuf, så hvit, i nattdräkt klädd
på knä hon faller vid min bädd.

Och på mitt hufvud, i mitt hår
jag hennes varma tårar känner,
sin lilla tös hon väl förstår,
den sorg och oro henne bränner,
hon hviskar, att hon längtar så
att med sin flicka språka få.

Jag biktar allt, hvad ondt jag gjort
med hennes hand emellan mina,
det minsta fel mig syns så stort,
min lögn i dag är mig en pina,
i morgon skall jag gå till far
och tala om, hur stygg jag var.

Min aftonbön jag hviskar tyst
i hennes famn, se'n slut är gråten,
och omsvept, smekt, välsignad, kysst,
jag ligger lycklig och förlåten,
och mamma i sin hvita dräkt
med änglarne mig tyckes släkt.

Det ljusa minnet är en skatt,
som följer barnet i det sista,
bland mörka minnens dunkla natt
en värmande och himmelsk gnista,
bland hopad sorg och synd och fel
en klar och gnistrande juvel.

LYCKANS HUGSKOTT. SKISS FÖR IDUN AF NEAGA.

IN GENOM DE smutsiga fönsterrutorna till ett af de många kontoren i »gamla staden» dansar en af höstefter middagens muntra solstrålar, sökande, litet osäker, något föremål, där den kunde utveckla all sin ystra prakt, men utan att finna något.

Mannen vid pulpeten ser upp och följer med tankfulla ögon denna glada glimt från yttervärlden. Som man betraktar en rar gäst, en sällsynt fågel, med undran och tjusning, men utan begär.

Klockan slår fem. Dörren öppnas utifrån och in stiger en kvinnlig kamrat.

»Nej, se solen!» säger hon genast gladt i dörren.

Han svarar icke, men hans ögon följa nu kamraten, med alldeles samma uttryck som nyss.

Hon har emellertid befriat sig från hatt och kappa. Nu burrar hon upp det ljusa håret framför spegeln, nästan mera af gammal vana, som det tyckes, än af koketteri. Flyger upp på stolen vid andra sidan af pulpeten, öppnar en af de stora, tunga böckerna och fördjupar sig med detsamma i arbetet.

Han sitter fortfarande och ser på det burriga, ljusa håret, som glänser öfver den hvita pannan. Hon är nog inte så ung den lilla fröken! Men det är något så spänstigt och friskt hos henne. Något, som han omedvetet beundrar. Ihärdighet, tålamod, ständigt godt lynne.

Det är i alla fall lustigt med kamratskapet. Det kan räcka i fem, tio, femton år, utan att förändras, utan att någonsin avancera. Samma sidor, på samma sätt, på samma punkt. Ensidigt, men så lugnt, så jämnt. Aldrig något af hvad som ligger djupare...

Han spritter till. Det var bara springpojken, som kom med bref och tidningar. Han tar mekaniskt emot dem för att sortera dem. Ett lotteribref från Tyskland med hans eget namn? Ja visst, det är dragningslistan.

Han rifver upp kuvertet, med ett självironiskt leende åt sin ifver.

Kamraten räknar siffror, kolumn efter kolumn. Hon hvarken ser eller hör.

En och annan silfvertråd lyser i det mörka håret, som han sitter där böjd öfver sitt papper. Ah! Nu höjer han plötsligt hufvudet med ett litet utrop. — Är det solstrålen, som skjutit sin blixt in i dessa stora, glänsande pupiller? Nej, den har för längesedan dansat vidare. Det är ett ljus inifrån — en hastig, jublande, oöfverskådlig lycka.

Hon vänder en sida i sin tjocka bok. »Hvad är det?» säger hon lugnt, medan hon skrifver transporten.

Men nu har han inte tid att svara. Han söker feberaktigt, nervöst i en af sina lådor. Lottsedeln — där har han den! Numret — jo, det är det rätta, omöjligt att misstaga sig, där står det — N:r 47089... 100,000 mark. Hundra tusen mark! Han lutar hufvudet i händerna och stirrar ned på denna siffergrupp, som hypnotiserar honom. Hundra tusen mark! Om det vore sant... och det kan inte vara annat... om det vore sant... och det måste vara sant...

Det är en lördagskväll några veckor senare.

»Adjö, fröken Gerda, och tack för godt kamratskap!»

Hänglampan är tänd och kastar sitt begränsade ljus ned öfver pulpeten. På den ena tomma platsen lyser den polerade skifvan som ny, där böckerna skyddat den, och skrifsakerna ligga uppradade så ordentligt, som skulle de aldrig komma att begagnas mera. Men för öfrigt ter sig kontoret mörkare och dystrare än någonsin.

Hon står och hänger med armbågen mot pulpeten och hufvudet i handen. Ansiktet ligger i skugga. Blott det strida, ljusa håret skimrar, som det alltid gör, antingen det är dagsljus eller lampsken. Han har alltid tyckt så mycket om att se på det där håret.

»Tack,» säger hon sakta, »det blir tomt efter er, vi ha trifts så bra tillsammans... aldrig växlat onda ord... Det har gått som en lek på det hela taget, men nu.. hur blir det nu?...

»Jo, gör som jag sagt, fröken, spela på lotteri!»

Hon drar på munnen. Ett trött, litet vemodigt leende, så olikt henne.

»Åh nej, ni tog turen ifrån mig,» säger hon. »Men jag unnar er den så gärna, ni förtjänade den så väl. Njut och blif lycklig! Det är min innerligaste önskan.»

»Tack! Och ännu en gång — lyd mitt råd, fröken!»

Han tog hennes hand. Hon var blek. Stora, mörka ringar under ögonen, munnen sorgsen. Något af missmod och längtan i

HULTMANS CACAO har brutit väg för den Svenska Cacaofabrikationen. Dess **absoluta renhet garanteras,** men förbrukare däraf uppmanas enträget att vid köp noga tillse, att de **verkligen** erhålla **Hultmans Cacao** och icke **billigare uppblandade** och **förfalskade** cacaosorter af svensk eller utländsk tillverkning, hvilka ofta **utgifvas för Hultmans Cacao.**

Partiförsäljning:
HULTMANS FABRIKERS FILIAL,
Riddaregatan 10.

dragen, som han nästan aldrig sett förr hos denna käcka, tåliga lilla kvinna.

Han står tyst med hennes hand i sin, med de femton årens kamratskap glimtvis i minnet, medan oktoberregnet smattrar ned på fönstret och en stormby ruskar dörren.

»Jag skulle önska, att också ni skulle få det godt och bra en gång,» säger han varmt. »Och min tro är, att hvarje människa delvis kan bli herre öfver sitt öde. Det är bara att gripa in i rätta ögonblicket. Tänk på det, fröken! Och nu åter — tack och farväl.»

Ännu sedan han försvunnit står hon kvar i den halföppna dörren, trots regn och blåst. Lampan bakom henne fladdrar för draget. Det gula håret står som en sky kring det bleka ansiktet. Det rycker kring munnen. Slutligen stiga tårarne i ögonen.

Det är i veckan mellan jul och nyår, en skymningsstund.

Men tre trappor upp i det nyinredda lilla ungkarlshemmet på Östermalm är det snöljust från alla taken omkring, som ligga tjockt hvita. Och lustiga brasor brinna i kakelugnarne.

Kapitalisten, den lycklige innehafvaren af de hundra tusen kronorna, sedan några veckor ägare till detta lilla nätta hem, ligger och dåsar efter middagen på en chäslong i sitt skrifrum, med en cigarrett mellan läpparne. Röken hvirflar upp mot taket i lätta, blå dunster. Han följer den med blicken, medan tankarne gå sina egna vägar.

De röra sig kring den jul, som kommit och gått, emotsedd med så stora förväntningar, men tyvärr efterlämnande blott bitter missräkning. Tomt och andefattigt har han känt det. Gått där som en främling i sitt eget hem och bara längtat efter rytm och poesi i dagarnes tråkiga enformighet.

Ja! Han känner det nu, förstår det så väl, det oemotståndliga behof af en kvinna som i och med detsamma han steg öfver tröskeln till sitt fullfärdiga hem följde honom hack i häl, nödvändigheten af en liten hustru. Det är denna abstrakta personlighet, som föresväfvar honom i rökhvirflarnes dimmiga blå...

En kvinna!

Hvar, hur och när?

Han har sökt henne förgäfves bland sina barndoms- och ungdomsvänner. Utan att finna henne har han letat efter henne i de få sällskapskretsar, där han varit inviterad. Äfven några andra unga damer, som han möjligen skulle kunna bli presenterad för, ha passerat revy, utan att behaga honom.

Hurudan vill han då egentligen ha henne? Blond eller brunett? Det förra obetingadt! Ung eller gammal? Inte för ung! Glad eller allvarsam? Glad naturligtvis! Praktisk eller intellektuell...

Med detsamma får han en ingifvelse. Stiger hastigt upp från chäslongen. Gör några slag öfver golfvet.

Låta ödet få en hand med i spelet ännu en gång! Sätta in en annons i tidningarne och se, hvad som möjligen kan gömma sig därbakom. Bara på försök — man binder sig naturligtvis ej.

Det är nästan mörkt. Han tänder båda ljusen på skrifbordet och tar pennan. Skrifver genast ned annonsen utan koncept.

»En kvinna med godt hjärta, godt hufvud, godt lynne önskas till kamrat för lifvet. Svar emotses snarast under adress: G. H. O. 40 år. Allm. Tidningskont. Gustaf Adolfs torg.»

Och efterlängtad som hon är, går han genast ut i snöfallet, för att sätta in sin annons. —

Ehuru utan hopp om svar, går han redan på nyårsafton in på kontoret för att höra efter. Till hans förvåning lämnas honom fyra stycken. Han skyndar hem, för att öppna dem vid sitt skrifbord.

Nyårsafton — det gamla är förgånget! Nyårsdagen — framtiden tillhör oss! Han tänder lampan i en osäker, egendomlig stämning. Ser sig omkring i rummet med välbehag, sjunker ned i stolen och känner från de oöppnade brefven i sin hand strömma genom sig en förnimmelse af »das ewig weibliche» jämte all den lockande eggelsen i det okändas mystik.

Aflångt hvitt kuvert, stilen prydlig rundskrift — som icke förråder det allra ringagaste...

Kan det finnas något mera brutalt och upprörande sätt för äktenskaps ingående, än att skicka in en annons till en tidning, för hvem som vill att svara på?

Ja! Och ändå...

Där ligger tidningen helt oskyldigt på bordet, man tar den aningslöst, man läser utan intresse, tills — plötsligt — där nere på sista sidan, man med ens blir fast.

Godt hjärta, godt hufvud, godt lynne! Det är egentligen icke mycket begärdt och likväl är det allt. Tre goda genier förenade till ett hos en sann kvinna. Låg icke i själfva denna begäran löftet om en verklig man?

Den där annonsen fångade mig!

Allting var så tomt och skumt och håglöst. Men den där annonsen var så manlig och kärnfrisk, den bar så mycket.

— »Nyårsafton kl. 6.15 går jag Kungsträdgårdsgatan rakt fram från Arsenalsgatan. Orätt trottoar. Svart kappa. Hatt med hvit vinge.» — —

Kl. 6.15! Han ser på sitt ur. Jo, ännu är det tid. Han kastar de andra brefven oöppnade på skrifbordet.

Det är klart och kallt. Han klär sig i pälsmössa. Dröjer kanske ett ögonblick längre än vanligt framför tamburspegeln, borstar skägget.

Han känner sig så lugn och beslutsam, medan han går där och väntar på Kungsträdgårdsgatan. Stannar ibland utanför Panoptikon, men har icke en aning om det, som upptar hans ögon. Nu slog Jakobs kyrka kvarten. Ah! Där nere ser han den hvita vingen. —

»Fröken Gerda!»

Hon har ett ögonblick blifvit lika röd, som hon nyss förut var blek, men nu sjunker rodnaden långsamt tillbaka igen.

»Ni!» säger hon blott och möter förvirrad hans ögon.

»Ja, bara jag, fröken Gerda!»

»Nej, bara jag,» svarar hon sorgset.

»Låt oss gå in i Kungsträdgården ett slag, vi kunna inte stå här. Vi måste tala ärligt och uppriktigt med hvarandra.»

De gå dit in under tystnad. Hon ser sorgsen ut, men hos honom är det som ett undertryckt jubel.

»Fröken Gerda! Vill ni bli min hustru?»

Hon ser upp — skarpt — pröfvande.

»Är det grannlagenhet, medlidande, uppoffring?»

»Nej, nej, nej! Det är att jag håller af er, att jag innerligt önskar att ni ville bli min, att jag skulle bli outsägligt ledsen, om ni svarade nej. Jag kan bara inte förstå mig själf, att jag inte för länge sen fått klart för mig, att det var ni och endast ni, som skulle draga in i mitt hem, mitt hjärta!»

Hon blundar ett ögonblick med sänkt hufvud. Nu höjer hon det, stolt, lyckligt, gladt.

»O!» säger hon, »minns ni, att ni rådde mig spela på lotteri? Jag gjorde det i sanning, och nu — är vinsten min!»

— — — — — — — — — — — — — —

Arm i arm uppåt Sturegatan gå två lyckliga.

VINTERFÖRTJÄNST FÖR FATTIGA BARN.

DEN TID ÄR NU INNE, då de stora skogsafverkningarna inom skilda delar af vårt land taga sin början. Med anledning häraf vända vi oss till Iduns talrika läsarinnor särskildt i landsbygden med några anvisningar med afseende å det tillfälle till arbetsförtjänst för fattiga barn, hvilket erbjuder sig i samband med dessa skogsafverkningar. Det sker i den förvissning, att många af de ärade läsarinnorna sedan i sintur skola befinnas villiga att väcka intresset för saken.

Det arbete, vi mena, är insamlingen af tall- och grankottar.

Båda dessa slag af kottar äro nämligen nu mogna och bägge dessa röna stor efterfrågan bland köpare.

Hufvudsaken är emellertid att söka insamla så mycket och så bra kottar som möjligt. Här liksom vid hvarje annat arbete gäller det, att fliten måste paras med noggrannhet för att ett godt resultat skall vinnas. Företages insamlingen utan någon som helst urskillning i afseende på kottarnes beskaffenhet, så blir också lönen för arbetet ringa eller ingen. Sådana hoprafsade kottar uppköpas nämligen icke. De äro odugliga och finna endast användning för eget bruk såsom bränsle. En verklig inkomstkälla kan dock detta insamlande blifva, om detsamma verkställes med hänsyn till den användning kottarne skola hafva. De inköpas nämligen med begärlighet för fröklängning, och man bör därför se till, att vid insamlingen endast sådana kottar tagas, som innehålla mogna frön. Huru sådana frögifvande kottar igenkännas angifves här å annat ställe.

Bedrifves insamlingen, som sig bör, erhåller insamlaren med visshet för sitt arbete en skälig betalning, hvilken i de flesta fall motsvarar eller t. o. m. öfverstiger en vanlig dagsverkslön. Betydelsen af detta arbete framgår så mycket tydligare, då man besinnar, att detsamma med lika stor lätthet kan utföras af barn, t. ex. vid 7—10 års ålder. Det är väl oftast så, att inom arbetarfamiljer bekymren tillväxa i samma mån som barnaskaran ökas. Trots all sparsamhet och alla möjliga försakelser blir dagspenningen allt mera otillräcklig i förhållande till de med familjens tillväxt ökade behofven, och mången husfader, som sålunda under slit och släp från morgon till kväll arbetar för att skaffa ett tillräckligt bröd och beklädnad åt de sina, måste likväl till sin sorg märka, huru fattigdom och nöd allt mera vinna insteg i hans familj. Hustrun förmår litet eller intet bidraga till barnens försörjning, upptagen som hon är med de många sysslorna inom hus och kanhända strängt bunden vid den lille sistfödde. Men bland barnaskaran finnas några, som uppnått skolåldern och sålunda visserligen ännu böra anses för unga att lämna hemmet för att på egen hand tjäna sitt bröd. Det är just för dessa minderåriges uppfostran familjen oftast råkar i betryck, och detta därför, att den nytta, dessa skulle kunna göra, ej blir rätt beaktad. Lär dem likväl, i stället för att under ledigheten från skolan dag efter dag få sysslolösa drifva omkring, blifva till någon nytta genom att använda sina små krafter till de arbeten, de kunna utföra, t. ex. vid denna tid till insamlingen af fröbara kottar. På så sätt skulle helt visst ett barn i skolåldern kunna antingen direkt förtjäna eller indirekt göra nytta, motsvarande föräldrarnes kostnad för detsamma, och detta ej med tvång eller hot, utan i stället med största beredvillighet, ty själfva arbetet kan bli deras vederkvickelse på fristunderna.

Huru förtjust blir icke ett barn, då det får ett vänligt tack och därtill litet beröm, då det ordentligt fullgjort en tillsägelse. Ännu mera gläder det sig åt den första slant, som det erhåller för något utfördt litet göromål, och får stoppa ned i sin sparbössa eller förvandla i postsparkort. Genom att få lägga ned den ena penningen efter den andra eller att få fästa det ena märket efter det andra, tills kartan blir fullsatt, kommer barnet till en tydlig förnimmelse af, att det lönar sig att vara sparsam

Medvetandet om att de, ehuru små, ändock kunna vara till sådan nytta, att deras arbete är värdt betalning, sporrar dem till mera ansträngning.

När så barnet ser, att det råder brist och nöd i hemmet. skall det nog oftast självmant anlita den sparade kassan för inköp af något behöfligt, t. ex. en mössa, en rock, ett par kängor, stöflar och dylikt, eller att från handelsboden någon gång hemköpa litet socker, kaffe eller annat och sålunda bereda sina fattiga föräldrar både en kär öfverraskning och en hjälp. Om sommartiden brukar ju för barnen yppa sig ett lämpligt arbete med att plocka åtskilliga bärsorter, hvilka de sedan kunna försälja. Svårare brukar det vara att för dem finna någon passande och inkomstbringande sysselsättning under vintermånaderna. Då emellertid såväl tallens som granens kottar äro fröbara från slutet af december till slutet af mars, böra barnen genom att läras taga vara på dessa, hos oss allt för mycket förbisedda naturalster, äfven under vintermånaderna kunna erhålla ett arbete, som är både lätt och lönande samt tillika friskt och hälsosamt.

För insamlingen är det bäst att förse sig med några säckar eller dylikt, hvari kottarne under plockningen uppsamlas. Vid hemkomsten kunna de ju sedan tömmas på någon lämplig plats, såsom på ett log- eller bodgolf. Med afseende å de olika trädslagens kottar observeras, att granens kottar utbildas till full mognad samma år som blomningen försiggått, under det att däremot tallens kottar ej mogna förr än näst därefter följande höst, d. v. s. andra årets höst efter blomningen.

Bland tallens kottar särskilja vi tre slag. De, som sitta ytterst i topparne och ej äro så stora som hasselnötter, äro utbildade under året och duga följaktligen ej. Därnäst komma de, som äro $1^1/_2$ år gamla och därutöfver. Det är just dessa, som innehålla mogna frön och som skola tagas. De hafva ungefär ett skatäggs storlek och form. — Dessförutom finnes äfven ett tredje slag, och dit höra de, som äro öfver 2 år gamla och redan hafva släppt sina frön. Dessa, som äro odugliga, hafva merendels sin plats vid tredje smågrenen från toppen och hafva vanligen mer eller mindre öppna och utspärrade fjäll, hvilka omkring kanterna äro svartbruna. Å de goda kottarne ligga fjällen däremot tätt slutna.

Hvad grankottarne beträffar, iakttages likaledes, att sådana, som ligga på marken eller hafva utspärrade fjäll, äro odugliga. De bästa grankottarna tagas från kraftiga träd, äro blågrå till färgen, kännas vid beröring saftiga och klibbiga samt hafva fjällen tätt slutna.

Ett annat arbete, särdeles lämpligt för barn, yppar sig också just under denna tid. Vi mena här insamlingen af enbär. Med afseende å dessa observeras, att de liksom tallens kottar icke mogna under första året, då de endast blifva gröna. Mognandet inträffar först under andra året, och det är ganska lätt att bedöma, huruvida bären äro mogna eller ej, då man har att märka, att de såsom fullt mogna äro liksom blådaggiga. Bären torkas och vårdas genom att utbredas å någon lämplig plats på något golf samt emellanåt omröras med en kratta.

Förutom för medicinskt bruk finna enbären användning vid bryggerier, läskedrycksfabriker, samt för brygd i enskilda hus, hvarför det går ganska lätt att afyttra dem.

Tall- och grankottar röna stor efterfrågan och det torde vara lätt att i de olika provinserna genom platstidningarna finna hugade uppköpare. *Br.*

FRÅN KRIGSSKÅDEPLATSEN I SYD-AFRIKA: ETT FÖRDÄRFBRINGANDE SKOTT.

OM TRÄBRÄNNING OCH FURUMÅLNING.

FÖR NÅGRA AR SEDAN gjorde en liten apparat sitt intåg i Sverige, ett intåg, som väl kan kallas segerrikt, enär den spridts i allt vidare kretsar och vunnit en användning i burgnare svenska hem, som nästan frestar till en jämförelse med symaskinens eller någon annan nödvändighetssaks.

Apparaten i fråga är den s. k. brännapparaten. Medan den till en början måste efterskrifvas från Tyskland och med frakt och tull föll sig tämligen dyrbar, hålles den numera till salu i de flesta färg-, instrument- och bokaffärer till olika slag och pris. För omkring femton kronor kan man i allmänhet få en god apparat inlagd i en särskildt därför afsedd låda; en apparat med alla tillbehör såsom spritlampa, benzinflaska, skaft, helst af kork, som leder värmen sämre än dylika af trä, slangar, o. s. v. samt tvänne brännspetsar, hvilkas olika groflek tillåter arbete på olikartade materialer och efter olika mönsters fordringar.

Man kan äfven köpa lösa delar, då det genom utelämnande af t. ex. låda och flaskor, som man väl i allmänhet äger förut, ställer sig några kronor billigare.

Med hvarje fullständig apparatlåda följer en beskrifning öfver apparatens sammansättning, tändande och användning. Icke förty kan det hända nybörjaren — och gör det i regel — att man icke kan få brännspetsen att glöda, eller rättare, kan hålla den glödande, sedan den efter alla konstens regler blifvit tänd. Detta *kan* bero på felaktighet hos spetsen, då den bör utbytas mot en bättre, men dessförinnan kan man förfara på följande sätt. Brännspetsen hålles till halfva sin längd i spritlågan. Efter en stund, då den börjar rodna, klämmer man sakta på bollen, hvarigenom den benzinmättade luften från flaskan strömmar till, och spetsen snart blir glödande. Den kvarhålles en stund i elden under fortsatt rörelse med bollen, får sedan glöda i luften, tills den visar tecken att vilja slockna, då den åter föres in i lågan. Har detta upprepats några gånger, brukar det hjälpa, och brännspetsen ej vidare visa benägenhet att vilja strejka.

Då spetsen hålles öfver lampan, får man noga se till, att det lilla hålet på spetsen, hvarigenom den upphettade luften strömmar ut, ej vändes mot glaset, som lätt däraf kan spricka. Hålles den inåt mot handen under arbetets gång, brukar det olämpliga däri snart visa sig, innan vidare skada åsamkats.

Kan nu hvem som helst lära sig bränna på trä eller glödrita, som det också heter? Det är en fråga, som ofta framställes, ej minst i Iduns frågeafdelning, ofta med tillägget — fast man ej är kunnig i teckning.

En mindre samvetsgrann agent för brännapparater skulle ganska säkert gifva ett obetingadt *ja* till svar därpå. Och han har ju så till vida rätt, att själfva bränningen, d. v. s. det rent tekniska tillvägagångssättet vid arbetet, kunna väl alla människor lära. Men *hur* det blir gjordt, det beror naturligtvis till stor del på anlag och färdighet inom den konstart, teckning, hvarifrån träbränning kan vara en direkt öfversättning. En otymplig hand bortfuskar alltid något af äfven det bäst tecknade mönster, medan en skicklig däremot med ett ganska anspråkslöst motiv till ledning kan få fram något tilltalande. För nybörjaren är det af stor vikt vid träbränning att ha goda förebilder och väl

JULBRÅDSKAN VID STOCKHOLMS CENTRALSTATION.

1 OCH 2. INTERIÖRER FRÅN ILGODSEXPEDITIONENS PAKETAFDELNING. 3. TJÄNSTEMÄNNENS STORA SAL Å ILGODSEXPEDITIONEN.

tecknade mönster, som noggrannt följas. På denna väg kan äfven en i konstnärligt afseende mindre begåfvad eller bildad vinna den färdighet vid arbetets utförande, som ger det rätt att få räknas bland konstslöjdsföremål. Längre når det träbrända arbetet icke, men redan det är ju mycket, att på ett lyckligt sätt uppfylla betingelserna för ett sådant.

Vid val af ämne för den dekorativa utstyrseln genom träbränning, bör isynnerhet nybörjaren akta sig för försök med figurala framställningar, som i regel alltid misslyckas. Kroppen och dess lemmar, det må vara af människor eller djur, äro stötestenar, redan för ritstift och pensel, förda af en skicklig hand; hur mycket mer då för en ovan och med ett verktyg, hvilket såsom brännspetsen helt enkelt omöjliggör den fullständiga finess och känslighet ett så ömtåligt ämne fordrar. Långt bättre är det då att pröfva sina krafter t. ex. på landskap, hvaraf särskildt de nu högst moderna, skarpt stiliserade och med grofva konturer försedda lämpa sig förträffligt. Vidare blommor och blad, likaledes stiliserade, d. v. s. öfverförda från den naturliga formen till en, som lämpar sig för dekorativ användning. På sådana arbeten tröttnar man icke, och hela hemligheten däraf ligger i, att orneringen som sig bör underordnande sluter sig till, hvad den skall dekorera och icke framträder självständigt och liksom pockar på uppmärksamhet för egen del, kanske ur rent konstnärlig synpunkt, då den alltid, och detta bör man lägga på hjärtat, på grund af bland annat sina uttrycksmedel måste falla igenom.

Har ett föremål blifvit brändt, vill man också ofta ha det måladt. Härtill användas vattenfärger af — ur ekonomisk synpunkt — billigare slag. Lämpliga äro en sorts i handeln förekommande runda färger af en femörings storlek, som kosta tio öre stycket; mindre finnas för halfva priset. De äro något tunga, liknande täckfärger och således ej tjänliga vid vanlig akvarellmålning, men lämpa sig just på grund af nämnda egenskap för målning af trä, då de ej låta suga in sig allt för mycket i

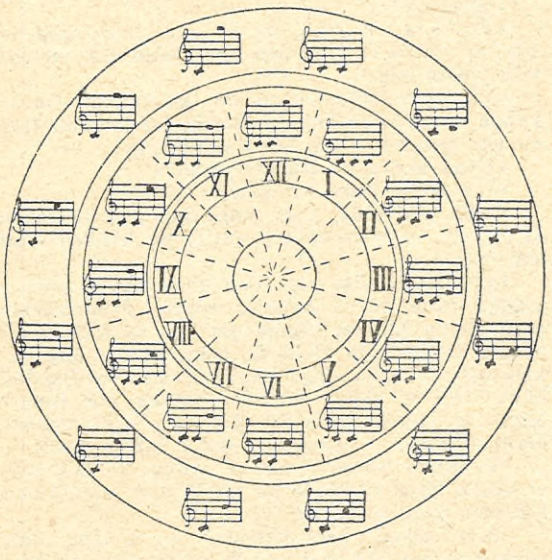

DET NYA SEKLETS UR.

materialet. Färgläggningen bör vara kraftig med enkla rena färger och klara skugglinier. För många toner och öfvergångar göra arbetet oroligt och modellera ofta fram bilderna mer, än orneringen af slät yta tål vid.

Efter bränning och målning bonas eller fernissas arbetet. Det förra sker med bonvax, som man kan köpa färdigt eller tillreda själf genom att smälta hvitt vax tillsammans med terpentin. Det påföres arbetet ena dagen, får torka in under natten för att dagen därpå kraftigt gnidas med en linnelapp, Häraf blir glansen djupare, än när, som ofta sker, arbetet insmörjes och bearbetas på samma gång, då äfven färgen lätt kan lossna.

Vid fernissning, som gör, att arbetet förefaller något gröfre än af boning, användes »Vernis blanc» eller ännu bättre kanske »Flatting», hvilka fernissor säkerligen kunna fås i alla färgbodar.

Ett med träbränningen närbesläktadt dekorationssätt är den s. k. furumålningen. Därvid användas oljefärger i stället för akvarellfärger, hvarför träet, för att färgen ej skall sprida sig därpå, måste särskildt beredas. Det sker genom alla ytors ingnidande med linolja, tills den sugit sig in i träet, bildande en jämn, gulaktig ton däröfver. Härpå tecknas försiktigt mönstret — ytan måste dock vara torr dessförinnan — och möjligen feldragna linier borttagas med terpentin, ej kautschuk, som gör fula, svarta märken på det feta träet. Alla konturer uppdragas med tusch i dragstift, hvarigenom linierna blifva jämna, och sedan sker målningen på vanligt sätt med oljefärgen uppblandad med terpentin och ganska flytande.

Vill man i stället för att rita konturerna med tusch bränna dem, går detta naturligtvis också för sig, men det måste i så fall ske *före* ingnidningen med linolja. Dessa slags arbeten fordra längre tid att torka, innan de kunna slutbehandlas, hvilket sker genom fernissning. Vill man därtill låta polera dem, vinna de ofantligt därpå och påminna då i förvånande grad om intarsiaarbeten (träinläggning.)

Furumålningen ger åt smärre föremål ett kanske finare utseende än den vanligare träbränningen och kan ju som jämförelsevis nyare och mindre använd vara värd att göras ett försök med, helst det är ett uppslag till ännu en användning af den, som förut påpekats med stor förkärlek använda träbränningsapparaten.

H.

VÅRA ILLUSTRATIONER.

VID STOCKHOLMS CENTRALSTATION härskar, som bekant, veckan före jul en febril brådska. Dygnet om surrar det som i en bikupa i den stora byggnadens många salar, medan ordinarie- och extratåg oupphörligt rusa igenom banhallen, afbördande sig eller mottagande massor af passagerare och gods. Å den nyuppförda ilgodsexpeditionens lokaler vid södra gafveln af bangårdsbyggnaden kulminerar det myllrande lifvet, ty där är själfva förbindelsekanalen, hvarigenom hufvudstadens enorma julexport flödar ut kring bygderna.

Vagnar och dragkärror stanna hvarje minut utanför ingången, balar, paket och lådor i alla storlekar vräkas in genom dörrarna och upp på de plåtbeslagna diskarne, bakom hvilka ett helt regemente af stationskarlar tar emot godset, väger och sorterar det i staplar, som nå till rummets takhöjd.

Under tiden löpa järnvägstjänstemännens pennor ilsnabbt öfver godslistor och fraktsedlar i de inre lokalerna, där godset inregistreras och där fraktafgifterna erläggas.

Med vår kameras bistånd äro vi i tillfälle att i dagsnumret delgifva våra läsare några illustrationer från denna face af det stockholmska jullifvet vid sekelslutet.

Två af våra bilder framställa den stora paketexpeditionen med sitt rörliga lif och sina trafvar af gods, medan en annan illustration återgifver en interiör från tjänstemännens lokaler å samma afdelning.

*

DET NYA SEKLETS UR. Våra hittills varande tidmätare, där timmarne betecknas med siffror och angifvas med ett motsvarande antal slag, skola måhända under nästa sekel få vika för hvad en tysk musiker och urmakare i sina uppfinningsrika hjärnor konstruerat ut, i syfte att låta oss bli underkunniga om, »hvad klockan är slagen.»

Den idé, som ligger till grund för det nya slagverket, består uti att tiden angifves genom slag, hvilkas ljud hafva olika tonhöjd, beroende på den timme, som skall betecknas. Som allmän regel gäller, att hela timmar betecknas med tre, halfva timmar med två toner. Tonerna växla sålunda, att de med en ständigt bibehållen grundton, som är c, ljuda ett, två, tre o. s. v. tonsteg högre än detta c, allt efter timmarnes antal. När half timme skall markeras, angifves tonen endast en gång, hvaremot densamma vid hel timme ljuder två gånger. Enligt närstående schematiska framställning af den nya urtaflan, betecknas timmarne af slagverkets toner på följande sätt: den första halftimmen efter klockan 12 (middag eller midnatt), alltså half ett, genom ett anslag af grundtonen och ett slag för första timmen, d. v. s. c—c; klockan ett genom två anslag af grundtonen och ett slag för första timmen, d. v. s. c—c--c; klockan half två genom ett anslag af grundtonen och ett, ett tonsteg höjdt slag för andra timmen, d. v. s. c—d; klockan två genom två anslag af grundtonen och ett slag för andra timmen, d. v. s. c—c—d, o. s. v.

Man måste erkänna, att denna tidsangifning medels tonintervaller är både kort och originell. Därjämte är idén ovillkorligen af instruktiv nytta för den musikstuderande ungdomen, hvars gehör genom de regelmässiga, af bestämda intervaller markerade tonerna torde betydligt skärpas.

NILS WILHELM ALMLÖF. ETT 100-ÅRS-MINNE. AF BJÖRN CEDERBERG.

N. W. ALMLÖF.

GENERATIONER HAFVA FLYKTAT från »de bräder, som föreställa världen» sedan »Nordens Talma» första gången där höjde sin malmrika stämma och utvecklade sin nobla, storartade konst.

Ett sekel har nu i år flytt, sedan han första gången såg dagens ljus.

Han föddes nämligen i Stockholm 1799.

Det är endast några drag ur den store skådespelarens lif, jag — hvilken som dotterson en gång stått honom nära — här på hans minnesår i all enkelhet vill berätta.

Som bekant, tjänstgjorde han en kort tid i tullen och äfven, efter afslutade medicinska studier, som t. f. fältläkare vid k. Södermanlands regemente, där han på ett möte, enligt Johan Jolins skämtsamma version, tog lifvet af en trumslagare, genom att helt enkelt ordinera ett bad, istället för annat botemedel. I den kuren var han sålunda icke lycklig; och så nedlade han sin praktik.

Desto lyckligare skulle han dock komma att bli vid teatern, dit hans håg länge stått, och där han också inom kort trädde upp och förvärfvade sig ett godt och stort rykte, både som människa och konstnär.

För sina syskon var han redan som ung — och blef det sedan alltjämt i lifvet — som en far. Sin mor afgudade han och var städse en utomordentlig son. Vi ha läst bref och verser både till dem och hans mor, bref, hvilka i allo vittna om hans fina, djupa hjärtelag och varma omtanke.

Gift tre gånger, förenade han med sitt namn en Laurent, Cederberg, (Brita Catharina, den kända skådespelerskan) och Ficker, af hvilka den senare öfverlefde honom. Det var Kungl. teaterns borna »drottning», den vackra och nobla Charlotte. Genom sitt gifte med fru Laurent blef han, själf helt ung, styffar till tre barn, sedermera (och ännu lefvande) prostinnan Colldén, samt professorskan Thilda Randel, gift med kompositören till »Snabba äro lifvets stunder», och en son, föga yngre än han själf, bokbindaremästaren Axel Laurent, på sin tid ett af Stockholms mera bemärkta original. Med fru Charlotte hade han sin lilla Hertha, hvilken älskling dock dog i späd ålder. Och med Brita Catharina fem efterkommande, af hvilka särskildt den snillrike efterträdaren i faderns fotspår: allas vår Knut Almlöf.

Af dessa dog vid unga år sonen Nils, en vacker gosse, men till sin grämelse puckelryggig. Dock stod han på särdeles god fot med den i huset tätt och ofta gästande Emelie Högqvist, hvilken han, inom parentes, var smått kär i, och lågan tycktes heller inte vara alldeles obesvarad.

När han mot slutet af sin lefnad en dag låg sjuk, hviskade han med svag stämma: »Hör du, Emelie, får jag tala vid dig.»

Emelie, ej anande något, böjde sig därvid ned, och Nils kysste henne hastigt rätt på munnen; sedan log han så godt och innerligt och såg så nöjd ut. Han hade dock vandrat i den eftersträfvade lustgården, om också blott för ett ögonblick.

Knut Almlöfs humor, fast densamma sedan allt mer gick öfver i satirisk, karaktäristisk konst, var helt enkelt ett genom samvetsgranna studier förkofradt arf efter tragöden Nils Wilhelm.

Som barn, berättade han, blef han en dag skickad efter konfonium, men köpte på samma gång pepparkakor. En uppseendeväckande händelse timade å Norrström, och naturligtvis skulle han, som pojke, med de andra, som garnerade bron, äfven stanna och titta. Men nu bar det sig inte bättre, än att korken därunder gick ur flaskan och det blef Düsseldorfsfärg af hela härligheten.

»Jaså,» sade en hederlig borgare, som fick syn på saken, har du burit dig illa åt, så skall du också visa det.» Och därvid drog han upp pojkens händer ur fickorna och visade dem uppspärrade till förnöjelse för de kringstående.

På gamla dagar blef A. som frimurare bekant med den allmänt kände, bornerade guldsmeden Larsson. Och när A. en gång hade mött denne, roade han sig med att med skalken i ögat berätta för sin afgudade Charlotte, som inte tålde parvenyer, om detta sammanträffande.

Sålunda utspann sig dem emellan följande dialog. »Jag skall hälsa dig från guldsme'n Larsson,» sade A.

»Jaså. Hvad sa' han då?»

»God dag, Almlöf, sa' han, och gjorde så här.» (En nonchalant gest.)

»Nå, hvad svarade du då?» inföll hon genast, helt indignerad.

»Jag, jag svarade naturligtvis: 'god dag, Larsson'!» genmälde A. humoristiskt leende. Därvid gjorde han en af sina kungliga gester från scen, gata och torg.

Den timmen var Charlotte inte god; äfven hon växte. De förde sig städse med kungliga later å såväl scenen som ute i lifvet. Särskildt har Fredrika Bremer i en af sina ögonblicksbilder ur Stockholmslifvet skildrat dem så, när hon, låter dem jämsides med kung Oscar den förste, i trycksvärtans typer passera revy i Carl den XIII:s torg. Där säger hon, att hon midt bland alla andra mötte ett kungligt par, detta var konstnärsparet Nils Wilhelm Almlöf och hans hustru.

Men under all denna kunglighet till det yttre, fanns hos dem bägge en viss religiös ödmjukhet och ett deltagande sinne för de små och vanlottade i samhället.

Gifmildheten kunde här godt ha suttit i hjärtvapnet, om de velat etsa ett dylikt på sin konstnärsköld. Många äro de, som ha Nils Wilhelm och hans aktade ord och namn att tacka för den ställning, de sedan erhållit i lifvet.

A. ville inte, då han stod på höjden af sitt konstnärsskap, att sonen skulle ägna sig åt samma bana, enär han ansåg, att Knut inte dugde, och namnet skulle därigenom dragas ned. Men så hände, att Knut gjorde stormande lycka å ett studentspex, lämnade de teologiska studierna, och gick in vid teatern, och trettio år därefter bar det sig inte bättre, än att själfve Nils Wilhelm i egen hög person satt i orkestern å Dramatiska teatern — hans vanliga plats, då han tittade in — och applåderade sin son som fregattkapten Schumrik eller något annat i hans rika och mångsidiga reportoar.

»Inte trodde jag,» sade han inom familjen, »att Knut skulle bli någon konstnär, och ännu mindre rik, men nu är han båda delarna.» Och så log gubben, nöjd med att sonen gjort namnet heder.

Själf var gamle Almlöf trikostigheten själf. Vid hans bjudningar gick det både rikligt och fint till. Och finess, lysande namn och esprit saknades inte.

Bland umgängesvänner kunde han räkna sådana som: Bernhard von Beskow, grefve Adlersparre, sign. Albano, Crusenstolpe, Fredrika Bremer, Emelie Högqvist, Johan Jolin, August Blanche och många, många andra. Karl August Nicander strängade sin lyra till hans och Charlottes lof och var äfven där stundom gäst. Randel ackompagnerade och Mina Fundin eller »Nordens lärka», samt hans svägerska, Mathilda Gelhaar, sjöngo sina vackra saker. Hedin skämtade, ung då, Hvasser tjusade med sitt snille.

Fredrikson gjorde sina första eleganta steg i hans salong, och Olle Strandbergs och Oscar Arnoldssons stämmor ljödo stundom där.

Det var konstnärsluft i det Almlöfska hemmet vid Fyrverkaregatan.

I Paris lärde han mademoiselle Mars att förstå svenska, då han på en soaré reciterade Tegnér, och i Stockholm lärde han ingen mer och ingen mindre än sin lärjunge — Johan Olof Wallin, att uttala det svenska språket rätt. Han tog nämligen lektioner för A., och det borde äfven våra mindre begåfvade präster taga ad notam. Ty är en predikan aldrig så väl skrifven, gör den ändå ej sin fulla verkan, om den inte framsäges väl.

När Nils Wilhelm fyllde 75 år, fick han af sin beundrarinna Elise Hvasser en käpp, föreställande ett halmstrå, med guldknapp på, med devisen: »Sådan gubbe, sådant stöd.» Af Emelie Högqvist hade han förut från Italien erhållit en dylik, sammansatt af fem träslag, på hvilken det endast stod: »Sveriges ende skådespelare.» Käppen äges nu af en hans dotterson, grosshandlaren Leonard Colldén.

God vän med Carl XV, var han äfven god vän med sin granne, excellensen Manderström, och i deras och andra remarkabla personers sällskap tillhörde han det kanske mindre kända sällskapet »Änkan Bloms bekanta,» en kägelklubb, som höll till på Stallmästaregården, men dess emellan hade sammankomster å k. slottet.

När slutligen Almlöf efter en lång, ärorik och aktningsvärd bana ändade sitt lif, då satt komikern Knut vid hans dödsbädd och läste »Fader vår», och han läste det så, som han aldrig gjort i någon scen å teatern.

N. W. Almlöf dog i n:o 14 B Nybrogatan, 2 tr. upp, och därifrån fördes under stora sorgebetygelser hans stoft till Nya kyrkogården.

Där hvilar han nu sitt »Titushufvud» under en marmorvård, rest af hans maka Charlotte, som äfven slumrar där från lifvets stora komedi.

År 1875 var N. W:s slutakt.

Johan Jolin skref då:

»Hvem är du, Simson, som störtar i grus
De stolta pelarnas rad i Gustafs tempel.»

Och därpå:

»Nyss sångens drottning, nu talets kung,
Nils Almlöf finns ej mer.
Det är kungssorg i konstens hof.»

TACKSAM HÅGKOMST.

KÄRA fosterländska minnen,
strålen klart i seklets kväll!
Brinnen, ljusa stjärnor, brinnen
öfver borg och minsta tjäll!
Lysen genom tidens dimma
allvarsdjupt, som förr en gång,
att vi ännu må förnimma,
fosterjord, din hjältesång!

Tack för allt hvad stort, du skänkte
åt en fredad eftervärld;
för den frihetseld, som blänkte,
när du drog i strid ditt svärd; —
för det blod, som dina söner
villigt göto på den mark,
där af tårar och af böner
kärlek växte djup och stark!

Unga tid! Hvad har du pröfvat —
hvilken sorg har tärt din barm?
Hvilken bitter smärta röfvat
bästa vapnet från din arm? —
Under solsken lämnar jorden
rikare och tyngre skörd.
Kan ej också öfver Norden
sannas detta vittnesbörd?

»Dömer icke!» Ännu bjuder
samma starkhet huld och skygd;
ännu strängaspelet ljuder
öfver älskad fosterbygd; —
men — förgät ej svunna strider!
Glöm ej deras hjärtelag,
som i nödens hårda tider
röjde väg till fredens dag!

VIKTOR A.

OLGA MARAJEWNAS KJOL.

»I PROMENADDRÄKT, fru grefvinna! Ni ämnar er således ut på en promenad? Och jag, er ödmjuke tjänare, som ringt på porten till ert paradis för att göra er min uppvaktning och för att få värma mig en stund vid edra ögons ljus.»

»Ni är välkommen, herr öfverste. Min promenad är ändad; jag kom alltså hem i rätt tid för att mottaga er uppvaktning — jag vill räkna det för en tur. Men kom mig inte så nära — akta er! Åh, inte för min hand, den är inte farlig, herr öfverste, men, ser ni, kjolen, kjolen!»

»Fru grefvinna, hur skall jag förstå er mening? Vill ni inte vara så god och lyfta litet på den — jag menar naturligtvis meningen — att jag måtte få syn på, hvad som gömmer sig därunder.»

»Gycklare! Kan ni inte förstå, att min kjol är en pesthärd, att den gömmer en hel massa bakterier, smuts och smitta, upphämtadt från gatan. — Gå så långt bort ni kan, ända ned till dörren, så skall jag visa er en liten del af kjolens skoning, att ni måtte tro mig. Ser ni! Ser ni!»

»Åh, fru grefvinna, jag ser.»

»Förstår ni nu, att ni har skäl att vara rädd för mig, att ni måste fly mig, som man flyr pesten?»

»Men jag kan inte. Jag är fängslad, fru grefvinna. Hur skall jag då kunna fly?»

»Det gäller er hälsa, det gäller er lycka, det gäller ert lif.»

»Men jag vet något, som är mer värdt än min hälsa och min lycka och mitt lif.»

»Hvad då?»

»*Er* hälsa, *er* lycka, *ert* lif. Jag skulle vilja befria er, rädda er från den där kjolen, om ni bara ville tillåta mig.»

»Åh, herr öfverste, om ni det kunde! Om ni kunde draga ert svärd och befria oss kvinnor från modets tyranni — då — då skulle jag — —»

»Hvad skulle ni, fru grefvinna?»

»Jag skulle kyssa ert svärd.»

»Adla slafvinna, mitt svärd kan inte befria er. Modet är en pansarklädd furie, på hvilken intet stål biter.»

»Åh, jag vet det nog. Och under denna pansarklädda furie ha vi kvinnor trälat i århundraden utan att ha kunnat frigöra oss. Vi ha försökt att krossa denna furie till döds, men det har inte lyckats oss: vi hafva alltid slagit till med ena handen blott. Om vi skulle anropa männen om hjälp? Månne ni skulle lystra till vårt rop — det innebär erkänsla åt er — månne ni skulle hjälpa oss?»

»Vi skulle lystra, vi skulle hjälpa, tro mig, och vi skulle fäkta till döds för att få bort modet och kläderna med, om ni så önskade.»

»Intet skämt, herr öfverste! Ser ni inte, huru allvarsam jag är? Nej, ni får inte närma er mig. Stanna där ni är! Om det funnes ett uns förstånd hos er män, skulle ni fly oss kvinnor som pesten, så länge ni göra oss till gatsoperskor.»

»Nu rör ni vid det omöjliga, fru grefvinna.»

»Jag fruktar det och det mindre önskvärda också — måhända Vill ni vara så god och rädda er därinne i salongen, så skall jag aflägga min befläckade pesthärd. Under tiden kan ni tänka ut någon ny modell till en ändamålsenlig och vacker kjol. — Ty, ser ni, kjolen måste ändå alltid finnas.»

»Fru grefvinna, ni har stora fordringar på en gammal krigare. Men jag vill försöka.»

— — — — — — — — — — — — — — — —

»Så där ja, nu är pesthärden borta och —»

»Och jag får nalkas er.»

»Ja, nu är jag inte farlig längre. Herr öfverste, tag plats här bredvid mig i soffan och låt mig höra, hur en kvinnas kjol bör se ut, sedd från både förståndets och skönhetens synpunkter. Jag har förtroende till ert kloka förstånd, och jag böjer mig för er utmärkta smak.»

»Fru grefvinna, låt mig kyssa er hand som svar på er komplimang! Och hvad skola vi nu säga om kjolarna? Först och främst äro vi väl ense om, att de äro en bisak, och att kvinnan själf är hufvudsaken. En bisak bör ju aldrig inkräkta på hufvudsakens bekostnad, alltså bör kjolen icke inkräkta på för stor del af kvinnan — ergo: kjolen skall vara kort.»

»Bravo, herr öfverste! Och från smakens synpunkt?»

»Smakens, fru grefvinna! Ni vet nog, hur omfattande min smak för kjolar varit och ännu är och ändå, endast en gång i mitt lif, har jag sett en kjol af, låt mig säga, så klassisk skönhet, att jag ville falla ned och kyssa dess kant.»

»Det är den modell, jag söker. Beskrif den för mig!»

»Gärna, men hvar skall jag börja, fru grefvinna? Skall jag först tala om utseendet eller först om karaktären, ty, ser ni, den kjolen hade karaktär.»

»Utseendet först. Jag antar, att det var kjolens utseende, som först drog er uppmärksamhet till sig.»

»Jag är inte fullkomligt säker därpå, men efter ni så önskar — utseendet först. Färgen hör måhända inte hit, men jag vill nämna den ändå. Den var stålgrå och förfärdigad af kläde. Upptill var den slät nästan rundt om midjan, endast några mindre veck midt bak. Den föll i mjuka, sirliga veck ned till fotleden, men icke en linie längre. Den var lika mjuk uppifrån och ned, utan någon som helst styfnad, och skoningen, jag hade kunnat svära därpå, innan jag visste det, skoningen var af siden och i samma stålgråa färg som kjolen. Nedtill, en sex, åtta centimeter från kanten, löpte en bård som ett fint broderi, utfördt af hvita och svarta sidenband.»

»Uppbars bården af en volang?»

»Fru grefvinna, nämn inte ordet volang, då jag talar om denna kjol. — Det var kjolens utseende.»

»Nå, och dess karaktär?»

»Denna kjol, fru] grefvinna, förde tanken bort från sig själf och till henne, som bar den. Det var i de soliga trädgårdarne på Krim, som jag gjorde bekantskap med denna skönhet i kjolarnas värld, och den visade mig Olga Marajewna i hela sitt strålande behag. Alla rörelser, gången, höfternas mjuka rundning, de väl formade fötterna i sina eleganta sidenskor. Då förstod jag till fullo, att om skönheten och gracen i en kvinnogestalt skall kunna framträda i hela sin glans, måste fötterna finnas inom synhåll. Tro mig, fru grefvinna, när kvinnorna en gång förstå det, skola de långa kjolarne för alltid försvinna. Skönhetens kraf skola de till sist förstå och böja sig för — sundhetens aldrig.»

»Ni har rätt, herr öfverste. Tack för läran och för modellen. Åh, jag ser så väl Olga Marajewnas kjol. Den är skön och den är klok. Skulle ni känna igen den, om ni mötte den här hemma i ert eget land?»

»Den kjolen går man inte förbi, hvar man än möter den, den känner man allt för väl igen. Farväl, fru grefvinna! Glöm inte, att den måste vara mjuk, hör ni, mjuk och falla i sirliga veck endast till fotleden. En liten bård i kanten är någonting frestande fagert. Farväl!»

»Farväl, herr öfverste!»

— — — — — — — — — — — — — — — —

»Förlåt, fru grefvinna! Ni glömmer väl inte, att skoningen måste vara af siden.»

GALLUS.

LILLEBROR.

LILLEBROR är så liten och späd,
liten och späd bland de gamla.
Står likt en stickling bland väldiga träd.
där alla fåglar sig samla
under den fria himmelen blå.
Träden susa och sjunga:
vuxen och hög skall snart du stå,
grönskande grenar att gunga.
Då äro vi väl vordna till mull,
när din sommar är mogen.
Rödaste, käraste hjärtegull,
ett skall du lofva i skogen:

Bal-Siden

65 öre till kr. 16: 45 pr meter

från mina egna fabriker

äfvensom **svart, hvitt** och **kulört Henneberg-Siden** från **65 öre** till **kr. 16: 45** pr meter — slät, randig, rutig, fasonerad, damast m. m. (cirka 240 olika kvalitéer och 2,000 olika färger, mönster m. m.).

Siden-Damast	fr. 90 öre—16,45	Bal-Siden	fr. 65 öre—16,45
Siden-Bastklädn. pr robe	» kr. 12,30—58,80	Siden-Grenadin	» 90 öre— 8,65
Siden-Foulard, tryckt,	» 85 öre— 3,85	Siden-Bengalin	» kr. 1,75— 8,35

pr mtr. **Siden-Armûres, Monopols, Cristalliques, Moire antique, Duchesse, Princesse, Moscovite, Marcellines, sidentäcken** och **fansiden** m. m. **porto- och tullfritt till hemmet.** Profver och katalog omgående. — Dubbelt porto till Schweitz.

G. Hennebergs Siden-Fabrik, Zürich.
(K. & K. Hofleverantör.)

Skidor
af svenska, norska och finska typer.
Lappskor (skydda mot golfdrag och kyla i allmänhet), Bambuskidstafvar, Raggsockor, Bandskor m. m
OBS.! Rikt illustr. priskurant gratis på begäran.
Carl Liljefors, Upsala.

Crême de Cholepalmine,
utmärkt hudmedel mot köld,
säljes i tuber à 30 öre och 1 krona
hos *Herrar Speceri-, Färg-* och *Parfymhandlande*
m. fl. samt *å Apoteken.*

Hos
Nordin & Josephson
Stockholm, Drottningg. 37,
och öfriga bokhandlare har utkommit:
Bilder och Berättelser.
Bemyndigad öfversättning
af H. M.
Med förord af MATHILDA ROOS.
Pris 75 öre.

Väfkurs börjar d. 10 jan. 1900. Omkring 1 febr. en 3 månaders frikurs för 10 elever, från hvilket län som helst inom Sverige. Ansökningar insändas snarast möjligt till undertecknad. Praktisk väfbok à 3 kr. sändes, antingen mot efterkraf eller om pengar skickas direkt i postanvisning. Örebro i dec. 1899.
(G. 6214) NINA v. ENGESTRÖM.

I den finare Specerihandeln
GÖTEBORGS
KEX
Enda i landet Efter Engelsk metod
Guldmedalj
1891 ✻ 1896 ✻ 1897
Kongl. Hofleverantör

Sparsamma husmödrar!
Köp, pröfva och döm, om icke Nanny Sandströms kokbok:
God husmanskost,
är en liten riktigt bra kokbok! Den nu utkomna nya upplagan är betydligt tillökt och förbättrad af en inom kokkonstens område högst erfaren och ansedd gammal husmoder; kokboken är därför äfven en synnerligen lämplig och billig present till edra tjänarinnor. Pris: häft. 1 kr., inb. 1,25. Till salu i alla boklådor och hos
Adolf Johnsons förlag, Stockholm.

Genom apotek och hrr handlande samt direkt erhålles
Santalmissionens TE
Broken Orange Pekoe à 6: 40 pr kg.
Nästan omedelbart färdigt för servering. Drygast.
Märk! Vi sälja denna prima sort oblandad *3 á 4 kr. billigare* pr kilo än vissa andra firmor.
Pekoe à 5: 60 pr kg.
Mindre aromrikt. Utmärkt hvardagste.
Insänd 40 öre i frimärken, så erhålles prof af önskad sort.
Santalmissionens Tedepot,
Trievaldgränd 2, Stockholm.

NISSEN inr. varum. **NISSENS** världsberömda **Bröstkarameller** NISSEN inr. varum.
Försäljes hos alla välsorterade Specerihandlande samt i parti hos
A.-B. Nissens Manufacturing,
STOCKHOLM.

DAMERNAS JULARBETEN

MÖNSTER FÖR GOBELINSÖMNAD OCH KONSTVÄFNAD AF OLGA HAMBERG
FINNES I ALLA BOKLÅDOR
—PRIS KR. 2.50—

Originellaste Fantasimöbel

i fornnordisk stil för glödbränning ell. målning. Pris omålad kr. 25, stoppning af soff- o. stolsitsarne ökar 10: 50.
Målad i hvitt och guld, stoppad 50 kr.
Målning i önskade kulörer verkställes.
Tidaholms Bruks Aktiebolag, Tidaholm.
(Försäljn.-mag. 27 Beridarebansg. 27, Sthlm.)

ÖRNS Fru Atelier för Damtoiletter
Stockholm, 19 Tunnelgatan
rekommenderas i benägen åtanke. Välkänt elegant snitt till moderata priser. **Särskild afdelning** för beställningar från landsorten, som utföras omsorgsfullt **utan** profning då ett välsittande lif insändes jämte längdmått på kjolens bak-, sid- och framvåd, och då för ändamålet särskildt konstruerade mekaniska byster inköpts, kan hvarje figur på-räkna ett välsittande arbete. Finaste rekommendationer öfver hela landet. Förfrågningar besvaras omgående. Telegrafadress ÖRNS, Stockholm. (S. T. A. 58410)

Ett godt och billigt bordssmör
är
Mustads Taffel-Grädd.
Tillhandahålles äfven på 5-kilos lådor.

Skandinaviska Gummiaktiebolagets
Galoscher.
Hållbarheten garanteras. **Billigare än ryska.**

Via postlinien **SASSNITZ—TRELLEBORG**
förmedlar den snabbaste förbindelsen till kontinenten medelst de stora, elegant och bekvämt inredda *hjnlångarna Svea* och *Germania* samt propellerångarne *Rex* och *Imperator*. OBS.! Endast *en* tillbehandling! Vidare genom von Essen & Frick, Malmö, Kontinentkontoret, Trelleborg, och *Stockholms Resebureau*, Stockholm, genom hvilken senare biljetter till resor öfver hela världen tillhandahållas Svenska rundresebiljetter utlämnas genast utan tillägg af provision.

1900-talets
IDUNS MODETIDNING

Billigast, bäst, elegantast, modernast

af alla Skandinaviens modetidningar är och förblir Iduns Modetidning, som under år 1900 utkommer i **tvänne upplagor,** båda med två stora 8-sidiga nummer i månaden och hvartdera innehållande **70—80 charmanta illustrationer** samt åtföljdt af **en stor dubbelsidig mönsterbilaga** af ovanligt rikhaltigt innehåll. Den dyrare upplagan, kallad **planschupplagan,** har därjämte med sitt första nummer i hvarje månad **en fin-fin kolorerad modeplansch** med moderna hårfrisyrer på baksidan samt med sitt andra nummer i hvarje månad **en uteslutande för denna planschupplaga framställd handarbetstidning** med vackra och moderna **svenska mönster för handarbeten,** läderplastik, glödritning m. m. Prenumerationspriset för helår å planschupplagan är som hittills **endast 5 kronor,** å den andra upplagan (utan planscher och handarbetstidning) **endast 3 kronor.**

du, som får skåda hvad vi ej sett,
glöm att vi vacklat och felat!
Du, som skall gifva, hvad vi ej gett,
tänk att som du vi velat!
Tänk i kärlek på oss, då du nått
det, hvarefter vi famla:
Lilllebror du som i dag har stått
spörjande späd bland oss gamla!

LENNART HENNINGS.

TEATER OCH MUSIK.

KUNGL. TEATERN har äfven i år firat Beethovens födelsedag (den 16 dec.) på så vis, att den 17 dennes uppfördes »Fidelio» och dagen därpå gafs symfonikonsert med uteslutande Beethovenskt program. Var det en njutning att lyssna till den oupphinneliga mästarens härliga opera — trots hr Bratbosts hörbara indisposition — så blef intrycket af måndagens symfonikonsert än djupare och outplånligare både genom de praktfulla nummer, som framfördes, och genom den ovanliga glans, som denna gång kännetecknade utförandet från början till slut. Såväl den ljusa och strålande symfonien n:r 2 d-dur med dess oförlikneliga larghetto som den ej mindre anslående symfonien n:r 7 a-dur beredde hofkapellet under hr *Nordqviss* ledning en glänsande seger. Och än mera fullständig blef densamma genom det sätt, hvarpå hofkapellet i ess-dur-pianokonserten, denna ovanskliga stjärna bland pianokonserter, beledsagade hr *Stenhammars* mästerliga tolkning af pianostämman. Hela aftonen var en verklig musikhögtid och den nästan fulltaliga publiken befann sig i entusiastisk stämning. Beethovens minne kunde näppeligen firats på ett mera värdigt sätt.

DRAMATISKA TEATERN gaf nyligen en premièreföreställning af tre enaktspjäser: »Bettina» af Alfred de Musset, »Stor i skröplighet» af A. E. Betzonich — »Guldkarossens» författare — samt vådevillen »Den svaga sidan».

I den Mussetska komedien, som här och hvar tröttade genom sin längd, uppbar fröken *Jansson* på ett erkännansvärdt sätt hufvudrollen; hennes apparition var tjusande och replikbehandlingen vårdad som alltid hos denna artist. De öfriga rollerna, hvilka innehades af hrr *Palme*, *Törnqvist*, *Enva* och *Hagman*, gåfvos en smula torrt. Mera af den romantikstämning, som fyller den lilla dikten, hade varit önskvärd hos de spelande.

Betzonichs originellt skrifna lilla komedi satte till gengäld publiken i ypperlig stämning. Fru *Lindberg* och fröken *Widell* täflade om att frambära de stiriska och lustiga replikerna med vederbörliga aplomb, och det goda resultatet uteblef, som sagdt, ej heller. Pjäsen gjorde verklig lycka.

Detsamma kan tyvärr ej sägas om vådevillen »Den svaga sidan», hvilken på ett obarmhärtigt sätt blottade de spelandes — svaga sidor.

Å en följande première har framförts »Den nye bibliotekarien», välbekant från Södra teatern. Hrr *Bergström* och *Wagner* innehade sina gamla roller och framkallade naturligtvis stor munterhet hos publiken, ehuru den förre, allt sedan han gjorde sin entré på Dramatiska teaterns scen, lagt sig till med ett reserveradt spelsätt, som passar honom så illa som möjligt.

Bland de öfriga uppträdande framstod särskildt frkn *Åhlander* i en engelsk guvernants skepnad och frkn Bosse, som förlänade ett fint och rörande behag åt sin obetydliga flickroll. Samspelet i den lustiga, men tomma farsen var för öfrigt godt öfver hela linien.

För detta sitt välförhållande är det att hoppas, att denna scens artister nästa gång få offra sin talang och sitt arbete på värdefullare dramatik.

HYLIN & COS
FABRIKSAKTIEBOLAG
KONGL. HOFLEVERANTÖR.
UTSTÄLLNINGSTVÅLAR:
VIOL, HYACINTHE, HELIOTROPE, SYRÉN M. FL.
THEA-ROS-PARFYM M. FL.
prisbelönta vid 1897 års utställning med
GULDMEDALJ
Försäljes i våra butiker
8 Regeringsgatan — Vesterlånggatan 16.
A. T. 6469. A. T. 2497.
samt hos alla finare parfymhandlare i riket.

"Sekelminne."
MINIATYRUPPLAGA af svenska almanackan,

emalj och silfver, 6 kr., förgyld 7 kr. Ett solidt och värdefullt minne från det nya seklets början hos Hofjuvelerare K. ANDERSON, 1 Jakobstorg, Sthlm.

Lacave y Ca rekommendera sina Spanska Viner Kommissionslager af Champagne, Bordeaux Bourgogne & Rhenska

Professor G. Cederschiöld
behandlar med egen massagemetod:
nerv- och kvinnosjukdomar,
mag- och tarmsjukdomar,
näs- och svalgkatarr m. m.
Engelbrektsgatan 5.
Träffas hvardagar 2—4. — Tel. Österm. 2826.

Tandläkare TOM von HALL.
— 15 Stureplan 15. —
Hvard. 10—2, 5—6. Helgd. 10—12.
Allm. Telefon 5848.

Tandläkare
John V. Lindh-Hygrell,
11 Birgerjarlsgatan 11.
Rådfrågningstid 1—2. — Allm. tel. 13057.

Tandläkare Sjöquist
Drottninggatan 68, Stockholm.

TANDLÄKARE
G. Gison Hård af Segerstad,
Alma Hård af Segerstad
Birger Jarlsgatan 13, I tr.
Rikstel. 2048. Allm. tel. 8646.

Tandläkare G. W. Widfond
Drottningg. 74. — Rikstel. 2754.
OBS.! Garanti för hållbarhet.

FRU HILDA ARNESEN behandlar *hår- & hudsjukdomar* medelst massage. Behandlingen verkar välgörande på hufvudet och nervsystemet. Mottagning 10—2, 5—7. Tel. Österm. 2124. Strandvägen 13, 2 tr. ö. g.

DAMER, HVILKA KLÄDA SIG EFTER
NYASTE MODET,
böra icke underlåta att begära våra profver.
Specialitet: Nyaste sidentyger för brud-, sällskaps- och promenadtoaletter.
De utvalda sidentygerna sändas till Sverige endast direkt till privatpersoner tull- och fraktfritt till hemmet.
Schweizer & Co., Luzern (Schweiz.)
Sidentygs-Export. (D)

Tandläkaren
D:r Erik G. Åkerlund
har efter fleråriga studier och praktik i Nord-Amerikas Förenta Stater öfvertagit och fortsätter Tandl. Carl Rosanders praktik i n:r 36 Malmskillnadsgatan.
Rådfrågningstid 12—1. Allm. tel. 5763.

D:r Pontins Sjukhem
för kvinnliga patienter. (Mag- och Tarmsjukdomar.) Stora Badstugatan 6, Stockholm. Riks 5317.
Mottagningstid kl. 12—1. (G. 92917)

Damhårarbeten.
Peruker, Benor, Flätor, Länkar m. m. i tusental hos Herr och Fru E. MALMBERG, 58 Klarabergsgatan 58.

Banyuls Trilles.
Ett aptitgifvande, magstärkande vin, afsedt för konvalescenter och svaga personer i allmänhet. Rekommenderadt af många hrr läkare.
Pris pr butelj kr. 3,50 hos
Högstedt & C:o,
Stockholm, *32 Regeringsgatan*

O. A. Nilssons Advokatbyrå
Innehafvare:
O. A. Nilsson, Arthur Rockström,
Hofrätts e. o. notarier.
38 Stora Nygatan 38.
Allm. Tel. 2157. Rikstel. 2408.
Kontorstid 9 f. m.—4 e. m. Årsackord på förmånliga vilkor. Engelska och tyska talas. (S. T. A. 64263)

Bröstkaramellen

rekommenderas.
Ende tillverkare C. A. JANSSON, Ragvaldstrappor. A. Tel. 3718.
Försäljningsbodar:
Högbergsgatan 27, Malmtorgsgatan 6.
A. T. 1520. A. T. 11241.

C. E. Lagerström
Stockholm
Frejamagasinet
Sybehörs- och Modeaffär.
Specialitet:
Garneringsartiklar
till klädningar o. kappor.

TILL KONFIRMATION OCH MUSIK UNDERVISNING mottagas flickor före 20 jan. 1900. Adr. S. J. o. D. Fryksenius, Magnesk[illegible]g. (995)

Våla-Stolar.
Undertecknad får för den ärade allmänheten rekommendera sina välgjorda arbeten af alla sorters Stolar, såsom sals-, förmaks-, pinn- & gungstolar samt sals-, serverings- och nattduksbord m. m. Beställningar utföras skyndsamt och till billigaste priser. Illustrerad priskurant sändes, då enkelt porto bifogas.
Postadress:
J. LINDHOLM,
Öster-Våla.

Grand Hôtels
eleganta
RESTAURANT, CAFÉ och FESTVÅNINGAR rekommenderas.
Déjeuners, Diners & Soupers à prix fixe och à la carte.
Taffelmusik.

Träsnidarejärn.
Största sortiment. Illustrationer och prislista sändas på begäran gratis.
P. AUG. PAULSSON, Helsingborg.

Pärmar
till IDUN 1899 finnas nu att tillgå. Pris 2 kronor.
Iduns Expedition.

I en barnlös familj
ber en fattig frisk 7-års flicka, af bildade föräldrar, blifva upptagen som eget barn Svar till »Öfvergifven», p. r. Malmö.

Pappersmattor.
Starka, vackra gångmattor i olika färger à 65 öre pr meter säljas från Krontorps Gård, adr. Vermlands Björneborg.

För alla frimärkssamlare!
Ett ytterst elegant och smakfullt ordnad Frimärksalbum, med plats för 3 000 frimärken jämte illustrationer och beskrifning öfver alla världens olika nationers frimärken samt åtföljdt af begagnade, i handeln före kommande utländska frimärkssorter — bl. a. de mest sällsynta o. värdefulla exempl. — Högst lärorikt för hvarje samlare och en prydnad för salongsbordet. Exp. mot kr. 2 30 i frimärken, 2,50 postförskott från ensamförs. Oscar W. Andersson, Helsingborg.

Östermalms Mek. Gymnastiska Institut
4 Sturegatan 4.
Öppet för damer kl. 11—1.
Mekanisk-gymnastisk behandling verkar särdeles fördelaktigt mot blodbrist, neurastheni, hufvudvärk, hjärtsjukdom, förstoppning m. m.
Föreståndare *D:r A. Levertin.*

F. Uhnér & C:o,
— Etablerad 1866 —
22 Fredsgatan 22.
Utsökt sortiment af
Möbeltyger, Gardiner,
Portiérer, Borddukar, Mattor
— Reelt och billigast. —
Profver utlämnas till landsorten.

För modersögat
måste det vara kärt att genom denna annons förnimma, att det för hvarje moder med uppväxande barn omkring sig finnes en sådan oumbärlig hjälpreda som *Barngarderoben, illustreradt månadsblad för barnkläders förfärdigande och barnens sysselsättande* — den enda tidning i sitt slag i Skandinavien. Hvarje nummer innehåller inemot ett hundratal illustrationer och åtföljes af en stor dubbelsidig mönsterbilaga, efter hvilken mödrarna själfva kunna tillskära sina smås utstyrsel från topp till tå. Dessutom en särskild afdelning med handarbeten och roande sysselsättningar för barn. Barngarderoben utgifves från Stockholm af Iduns utgifvare, Frithiof Hellberg, och kostar för helt år *endast 3 kr.* Försumma ej att till nyåret pröfva denna sannskyldiga skatt
För modershjärtat

H. G. Söderbergs
Import-Aktiebolag.
Antracit
Stenkol
Gokes
Varumärke. Varumärke.
Äkta Marie-Briquetter.
MARIEN
Kontor: Slussplan 63 A.
(Räntmästarehuset)
Allm. Tel. 25 82 & 4 51.
Riks- » 5 75.

Liktornslösningsmedel.

Detta utmärkta medel, hvarigenom de svåraste liktornar inom trenne dagar upplösas och borttagas, försäljes à 1 kr. pr sats i Stockholm **endast hos C. F Dufva, Drottninggatan 41**, Göteborg A. E. Wallerius & C:o, Upsala Victor Söderberg, Kungsängsgatan 1, Gäfle O. A. Johansson & C:o, Luleå E. Dürango, Karlstad Fru Albertina Holm, i Lund Aug. Ljungdahl, i Vestervik Lundberg & Norrman.

Mot 1 kr. 20 öre i frimärken expedieras medlet till landsorten af agenten M. Malmström, Upsala.

Upptäckten af detta medel har med förord anmälts i Svenska läkaresällskapet af dess dåvarande ordförande herr medicinalrådet och förste stadsläkaren i Stockholm A. G. Carlsson, som äfven med särdeles välvilja och nit befordrat detsammas tillgodogörande för allmänheten.

Bland den stora mängd intyg öfver dess värde meddelas endast nedanstående:

Fabrikör A. W. Möller har här i hospitalet gjort experiment med användning af en honom egen metod att upplösa och borttaga liktornar. Då det fabrikat, som han härtill använde, visade sig frambringa den åsyftade verkan, får jag härmed meddela honom mitt vittnesbörd om metodens goda resultater. Det Kongelige Fredriks Hospital, *Buntzen*, Öfverkirurg.

Herr A. W. Möller har å kirurgiska afdelningen af K. allmänna Garnisionssjukhuset med ett af honom uppfunnet lösningsmedel, utan smärta för patienten, fullständigt borttagit ett större antal liktornar, hvilket härmed på begäran intygas. *Axel Sjöberg*, tillförordnad sjukhusläkare.

Herr A. W. Möller har på mig användt ett af honom uppfunnet sätt att borttaga liktornar och därvid fullständigt lyckats; och får jag således rekommendera hans metod såsom särdeles lämplig, enär den är både smärtfri och oskadlig samt kan utan ringaste men för ens sysselsättningar användas. *Gust Engstrand*, amanuens vid Serafimerlasarettet.

Att herr A. W. Möller å Serafimerlasarettets kirurgiska afdelning medels ett af honom uppfunnet medel hastigt och utan smärta borttagit liktornar å flere där vårdade patienter, varder härmedelst på begäran intygadt. *N. J. Sehlberg*, d. v. underkirurg vid Serafimerlasarettet.

Undertecknad, som af herr A. W. Möller blifvit behandlad för liktornar, får härmed vitsorda, att hans metod är särdeles god, i det att liktornen inom kort tid borttages utan smärta och olägenhet. *J. Levertin*, med. d:r.

I ofvanstående instämmer till alla delar *J. F. G. Keyser*, med. doktor.

Världens bästa Zittra, lättlärdt inom 1 timme.

franko! *Prislurant*

Otto Hillman, Göteborg,

Nestlé's Barnmjöl.
Bästa näringsmedel för barn.
30-årig framgång.
Säljes på alla apotek. Partiförsäljning Instruktionsapoteket Nordstjernan. Prof gratis från HECTOR & C:o, Skeppsbron 18, Stockholm.

Det bästa
rengöringsmedel för kokkärl, bleckkärl och träkärl är **Lagermans Kraft-Skur-Pulver**, hvilket finnes hos alla Specerister och Järnhandlare i riket. Ende tillverkare KRAFTVÅL-FABRIKEN, Jönköping.

Lotten Ljungdahl'
Hvitvaruaffär
9 **Malmskilnadsgatan** 9.
Allm. Telef. 106 14.
Beställningar emottagas å all slag sömnad, äfven då tyg inlämnas.

Clara Fabriks

S:ta CLARA
Stearinljus

1 öre om dagen. **Vill ni ha trefligt** 7 n:r i veckan.
hvarenda dag hela nästa år?
Prenumerera då på den **rikhaltiga, omväxlande** och **roliga** samt därför **allmänt omtyckta**
Stockholms-Tidningen,
som för **hela nästa år** kostar blott **3 kr. 60 öre** och för *tre* månader **1,20** samt för *en* månad **50 öre**, *fritt hemburen* af postverket i hvarje stad.
Gratis till alla *prenumeranter:* Den för tidningen *särskildt skrifna*, högst intressanta berättelsen
Grefvinnan Saga
(686 boksidor)
samt *urval* af
August Blanche's
Bilder ur verkligheten
och
Taflor och berättelser,
det bästa i sitt slag, som någonsin skrifvits på svenskt språk.
Äfven den nu pågående, särdeles spännande *svenska originalberättelsen*
Grefveslottets hemlighet
erhålles *fullständig.*
Hvarje nummer *af tidningen är* **illustreradt.**
Profprenumerera
på **Stockholms-Tidningen** för *en* eller *tre månader* eller **helt år,** *hvilket blir jämförelsevis billigast.*
Af **STOCKHOLMS-TIDNINGEN** utgifves för år 1900 **äfven en sammandragen upplaga**, hvilken heter
Hvad Nytt i dag?
och hvilken utkommer *6 gånger i veckan.*
HVAD NYTT I DAG? är billigare än **Stockholms-Tidningen**, nämligen **3 kr.** för **helt år, 1 kr.** för tre månader och **40 öre** för en månad. På **HVAD NYTT I DAG?** kan profprenumereras för *januari* med **blott 25 öre** eller för *hela 1:a kvartalet* med **blott 60 öre**, *postafgiften i båda fallen* inräknad.
Stockholms-Tidningen
är nu med sin **upplaga på öfver 100,000 ex. Skandinaviens mest spridda dagliga tidning.**
Stockholms-Tidningen
utkommer **7 gånger i veckan** och
Hvad Nytt i dag?
6 gånger i veckan.
Prenumerera med första,
så att alla numren med därtill hörande *värdefulla bilagor* erhållas på nyåret.
Tillvaro 10 år. **God Jul!** och **Godt nytt år!** Upplaga 100,000 ex.

BRAND
FÖRSÄKRINGS
AKTIEBOLAGET
FENIX
JAKOBSTORG

Få svenska tidningar
kunna i afseende å ***mångsidigt, rikhaltigt*** *och* ***gediget innehåll*** *samt* ***snabba nyheter*** *mäta sig med*
Aftonbladets Dagliga Landsortsupplaga,
hvilken därjämte är en af landets ***allra prisbilligaste dagliga tidningar.***
Prenumerationspriset *är nämligen, postafgiften inberäknad, endast:*
Kr. 5: 00 för helt år,
„ 1: 40 „ kvartal.
Bland extraförmåner*, som under år 1900 komma prenumeranterna till del, må nämnas ett värdefullt* ***Porträtt- och Biografialbum öfver 1900 års Riksdags Andra kammare*** *med tillsammans* ***230 porträtt.***
Dessutom erhålla ***nytillträdande prenumeranter*** *på* ***minst ett halft år*** *mot öfversändande af postkvittot till tidningens exp.* ***gratis*** *och* ***portofritt*** *sig tillsändt:*
dels allt hvad som varit infördt på tidningens följetongsafdelningar »Hushållet och Köket» samt »För hemmet» — en bilaga på inalles nära 600 boksidor och omfattande bortåt 1,400 värdefulla köks- och hushållsrön;
dels allt hvad som varit infördt af den i tidningen såsom följetong pågående ***lärokursen i stenografi:***
*dels slutligen den under år 1899 införda delen af den nu pågående, spännande följetongen »****Victoriakorset****».*
Prenumerera för år 1900!

Hos Frans Svanström & C:o,
Myntgatan 1,
Norrmalmstorg 1, Drottninggatan 9,
Jakobstorg (Operahuset) samt
Södermalmstorg 8,
äfvensom i alla boklådor har utkommit à 1: 50:
Hemmets utgifter och inkomster.
Ny hushållsbok
af **Erk.**
OBS.! Denna hushållsbok, uppsatt efter praktiska principer, som i flera fall skilja sig från förutvarande, torde i hemmen blifva en lika passande som välkommen
julgåfva!

Mot liggsår
m. fl. sårnader och yttre skador är D:r P. Håkanssons Salubrin det bästa och pålitligaste medel.
Likaledes är Salubrin ett utmärkt behandlingsmedel
mot **hämorrojder**
m. fl. fall af blodstockningar, vid **sensträckningar** m. m.
Salubrin användes mer eller mindre utspädt med vatten, hvarjämte det i många fall är behöfligt förhindra dess förflyktigande genom användning af gummitaft, såsom närmare angifves i den hvarje flaska Salubrin medföljande beskrifningen.
Allmänheten varnas mot efterapningar af fabrikatet.

Göteborgs Handelsskola
Göteborgs och Västra Sveriges förnämsta och mest anlitade handelsläroverk,
(Grundad 1880)
Erik Dahlbergsgatan 2, Göteborg.
Vårterminen börjar den 24 januari 1900.
Vid läroanstalten emottagas såväl kvinnliga som manliga elever af hvarje samhällsställning och utan afseende på ålder eller förkunskaper.
Grundlig och fullständig undervisning i dubbla italienska bokhålleriet, räkning, skönskrifning, rundskrift, stenografi, svenska, tyska, engelska och franska språken.
Ämnena äro valfria.
Skolan är äfven behjälplig, att så vidt möjligt är, anskaffa platser åt sina elever.
Nya hufvudkurser börja den 15 februari, den 1 och 15 mars, den 17 april, den 2 och 16 maj.
Bref besvaras per omgående och prospekt kostnadsfritt på begäran.
Göteborg i december 1899.
KARL O. LINDEBERG,
(S.T.A.09100) skolans föreståndare.

Nornans Familjsymaskiner
äro oöfverträffade genom sin tysta, lätta gång samt vackra sömnad och utstyrsel.
Nornans Symaskins-verkstad,
Birger-Jarlsgatan 6, Stockholm.

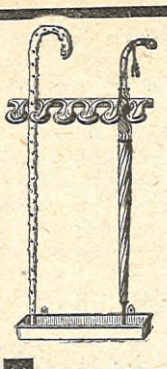

"Tenax"
Det enda verkl. praktiska
Paraplyställ.
Pris Kr. 3.75.
Till landsorten mot efterkraf.
JOSEPH LEJA
STOCKHOLM.

Tänk på de dina!
Allmänna Pensionsförsäkringsbolaget
tillförsäkrar på fördelaktiga villkor
utmätningsfria pensioner
åt änkor och barn eller andra efterlefvande meddelar dessutom **lifränte-, kapital-** och **testaments-försäkringar** i olika kombinationer.
OBS! Äfven **genast** börjande lifräntor.
All bolagets vinst tillfaller de försäkrade antingen i form af höjda pensioner eller nedsatta försäkringsafgifter.
Hufvudkontor: ***Strömsborg,*** **Stockholm.**

SVENSK SÅNG
TIDSKRIFT FÖR SÅNG OCH MUSIK
Redaktion:
KARL VALENTIN BJÖRN HALLDÉN
HUFVUDRED. RED. AF OMSL.
1:a häftet har utkommit och innehåller början af följande verk:
I. **GAMMALT OCH NYTT,** sånger och visor af **svenska** tonsättare — äldre och nu lefvande — under redaktion af D:r KARL VALENTIN, med fris af GUNNAR HALLSTRÖM.
II. **FREDMANS EPISTLAR,** texten genomsedd af Kand. C. J. ENGSTRÖM. Musiken arrangerad af D:r KARL VALENTIN. Med en inledande essay af Prof. OSCAR LEVERTIN och rikt illustrerad af ALF WALLANDER.
III. **MUSIKEN I FORNA DAGAR,** illustr. allmän musikhistoria af D:r KARL VALENTIN. Af den svenska musikens historia kommer D:r ADOLF LINDGREN att gifva en kort framställning. Med friser af GUNNAR HALLSTRÖM och talrika illustrationer.
IV. **ALL VÄRLDENS MELODIER,** under redaktion af kapellmästaren BJÖRN HALLDÉN med fris af GUNNAR HALLSTRÖM.
PRENUMERATIONS-PRIS: **15 öre pr häfte. 150 öre kvartalet (12 häft.).**
PRENUMERATION verkställes i hvarje boklåda, musikhandel, tidningskontor och postkontor samt å
Expeditionen af LJUS
STOCKHOLM.

Inteckningsbolaget.
— Stockholms Inteckning-Garanti-Aktiebolag —
Hufvudkontor: *Malmtorgsgatan n:r 1,* öppet 10—3.
Afdelningskontor: *Biblioteksgatan n:r 13,* öppet kl. 1/2 10—3.
Depositionsränta..... 5 proc.
Upp- och Afskrifningsränta ..... 3 »
Sparkasseräkning (vid Afd.-kont.) 4 1/2 »
På kapitalräkning å 6 mån uppsägning godtgöres Bankens högsta depositionsränta och tillämpas vid inträffande ränteförändring den nya räntesatsen omedelbart utan föregående uppsägning. (S. T A. 51875)

Aktiebolaget
Sundsvalls Handelsbank,
Gustaf Adolfs Torg n:r 14,
godtgör å sparkasseräkning ——— 5 %
Å hvarje bok kan lyftas intill kr. 1,000 månaden utan särskild uppsägning.

Bankaktiebolaget
Stockholm—Öfre Norrland
Drottninggatan 6.
Hushållsräkning 5 %.
Kassafack till 15. 20, 25 kronor.

Sparkassa 5 1/2 proc.
Aktiebolaget
Stockholms Privat-Assistans.
Bank- & Hufvudkontor
16 Regeringsgatan 16.

Depositionsräkning
Räntegodtgörelse 5 1/2 proc.
Aktiebolaget
Stockholms Diskontobank
Hufvudkontor: REGERINGSG.
Afdelningskontor: HÖTORGET

Prima torr Björk-, Al o. Barrved samt An thracit, Kol o. Koke
hos
J. O. OLAUSSON
ROSLAGSGATAN,
midt för Tegnérgata
Allm. Tel. 62 79.

När det blir kyligt
smakar en god kopp kaffe bättre än eljest, synnerligast om Edert kaffe är blandadt med **Stockholms Kaffe-Aktiebolags** berömda **Intubikaffe**, som af de mest framstående professorer och läkare erkännes att som tillsats göra kaffet **hälsosamt**, billigt, drygt och välsmakande, och skyddar man sig äfven därigenom mot kaffeförgiftning, som uppstår vid bruk af kaffe enbart. Detta **Intubikaffe** säljes i hvarje välordnad speceri- och diversehandel i paketer à 25 och à 10 öre, men bör man akta sig för alla värdelösa efterapningar, som gå under namn af äkta, prima eller andra benämningar, hvarför man bör efterse, att å hvarje paket är tryckt firmans namn, **Stockholms Kaffe-Aktiebolag**, samt dess fabriksmärke med ordet »Patent», ty **endast dessa** äro verkligt äkta och garanterade att innehålla den hälsosammaste och bästa kaffetillsättning.

KNEIPP BADEN BO NORRKÖPIN
Vinterkurerna (1 okt.-15 maj) mycket verksa
Kurorten hålles öppen äfven under Ju

Fru Sofia Larsson, Jönköping.
"ÖRTMIXTUR" för magsjukdo
Har rönt exempellös framgång. Flers sen människor välsigna den. Rekom deras af läkare och barnmorskor. 6 f en sats kosta 4: 40 pr sats Sändes på väg mot efterkraf, på båtar endast då är förut betald. Uppgif den sort, som skas af de tre sorterna. Endast hel sändes.
N:r 1. Hellösande för kronisk förs ning, magkatarr m. m.
N:r 2 Halflösande för magsyra, k gallsten m. m.
N:r 3. Bindande för tarmkatarr, d m. m. — Jönköping i januari 1899.
Rikstelefon.
Sofia Larsson, Östra Storgatan 6 Jönköping.

Kongl. Hofleverantör
Winborgs
Ättika Senap
FABRIKS MÄRKE.
Sardellpastej.

KÖKSALMANACK

Redigerad af MATHIOLA.

FÖRSLAG TILL MATORDNING FÖR VECKAN 31 DEC.—6 JAN.

Söndag (nyårsafton): Buljong med rissoler; lutfisk med smörsås; stekta ripor; ris-soufflée.

Måndag (nyårsdagen): Blåkål; hummerstufning. garnerad med smördegssnibbar; helstekt gris med lingon, syltade gurkor och lök; katrinplommon, stufvade i vin.

Tisdag: soppa med risgryn; grilj erad kalfbringa med stufvade maccaroni.

Onsdag: Kall gris med lingon och brynt potatis; fruktsoppa.

Torsdag: Ärter med fläsk; mannagrynskaka.

Fredag (trettondagsafton): Stekt laxrygg med sötsur sås; saftsoppa med biscuit; hammelsadel; citronkräm.

Lördag (trettondagen): Harsoppa; kokt gös med smör och ägg; kalkon med sallat; glacepudding.

RECEPT:

Risoller: Af ett litet ägg och ett spetsglas vatten samt så mycket hvetemjöl, att den kan kaflas, göres en deg, som väges och därtill tages lika vikt smör, hvarefter degen utkaflas och hoplägges flere gånger och får sedan ligga i kylan och stelna. Sista gången utkaflas den mycket tunt och utskäres med bakelsesporren, helst i runda eller fyrkantiga kakor. På ena hälften af dessa lägges en kall stufning af kräftor och och hummer; andra hälften af kakan vikes öfver, så att den får formen af ringen af en halfmåne eller tresnibb. Doppas i äggvisp och vändas i sammanbladt rifvebröd och rifven ost, samt uppläggas på ett bräde tills kort före serveringen, då de kokas ljusbruna i flottyr och uppläggas på gråpapper att afrinna. Af 106 gr. deg och lika mycket smör blir det ungefär 25 risoller. (Efter Ingeborg Zethelius.)

Ris-soufflée med ananas: 50 gr. ris kokas med en liter god mjölk, socker och citron efter smak, och då grynen äro utsvällda, men icke fullt färdiga, uppslås riset att svalna och 4 äggulor nedröras. Ananas, skuren i tärningar, inblandas i riset och sist de till hårdt skum slagna ägghvitorna. Smeten hälles i med kallt smör smord och med rossade bitterbiscuit beströdd form. Prädas i ugn i en timme. Sås kokas af 3—4 renetter eller andra fina äpplen, om med 200 gr. socker, ett halft glas vatten och två glas franskt vin, kokas till mos och passeras genom sikt, utspädes med ananaslagen och slås öfver den upstjälpta puddingen.

Stomatol-
Tandpulver,
Stomatol-
Tandpasta,
äga förmåga att rena tänderna samt bevara deras blanka naturliga utseende utan att angripa emaljen.

Katrinplommon i vin. Katrinplommon förvällas och urkärnas, och i hvarje plommon instoppas en skalad sötmandel. Fullkokas i franskt vin, blandadt med apelsin- eller citronsaft. Serveras kalla med eller utan vispad grädde.

Harsoppa: En hare sönderskäres i bitar, utom ryggen, som lägges åsido, och det öfriga köttet kokas jämte ett stycke oxkött, eller ock spädes soppan sedan med så mycket buljong, att den får god smak; sopprötter kokas med köttet; alltsammans i ungefär tre timmar. Under tiden stekes ryggen af haren, sönderskäres och lägges i soppskålen. Soppan afredes med smör och brynt mjöl, kryddas med litet vin, salt och cayenne, och uppslås öfver harköttet.

Använd alltid
Aseptol
som i praktiken är verksammast af antiseptica för munnens och hudens vård.
Utmärkt för sårbehandling.
1/1 liter 1 kr., småflaskor 50 öre.

LÄKARERÅD

ENHVAR af Iduns läsarinnor äger att å denna afdelning erhålla fria läkarråd. Förfrågningar insändas till redaktionen med påskrift: »Till Iduns läkare».

Kassörska. Sannolikt intet att betyda, men undersökning är naturligtvis önskvärd. I alla händelser gör Ni klokt uti att följa anvisningarna för Hilma N—g i n:r 11.

Vally. 1) Föga sannolikt. 2). Öronläkare. 3) och 4.. Olika för olika fall. 5). Skadar åtminstone ej. 6). Ja, i regeln. 7). Sannolikt halsfluss. 8). Säkrast genom att låta borttaga mandlarna. 9). En 3 proc. stark lösning af klorsyradt kali. 10). Nej.

Aina. 1) och 2). Helt säkert ett mycket opålitligt och svagt medel. Jämför därför svaret till Hilma N—g i n:r 11.

51-årig änka. Uppgifterna äro för ofullständiga för att däraf bilda sig ett omdöme om sjukdomens art. Och äfven om de vore fullständigare, skulle nog ändock behöfvas undersökning.

53-åringen. 1). Det vore önskligt, att hon kunde bli undersökt af specialist (öronläkare). Möjligen behöfves ett litet operativt ingrepp. 2). Se svar till Hid i n:r 7. 3). Tvätta flere gånger dagligen med en lösning af 2 gram borax, 5 gram carbolsyra, 200 gram vatten och 10 droppar pepparmyntolja.

Hilda Amalia. Vi skulle vilja tillråda Eder att låta henne byta om vistelseort på några veckor, t. ex. vistas hos släktingar eller vänner, hos hvilka hon trifves väl.

Fästmö. Det är knappast sannolikt, att detta har något att betyda, men visshet kan naturligtvis vinnas blott genom undersökning.

Sju frågor utan signatur. 1) och 2). Samma diet som eljes. 3). Nej 4). Har ingen vetenskaplig grund. 5). Nej. 6). Tag hvarje morgon en tesked konstgjordt Carlsbadersalt i ett dricksglas varmt vatten. 7). Se 4). — Det enda riktiga och viktiga är att lefva ett vanligt, sundt lif, göra dagliga promenader, gå tidigt till sängs, undvika fester, o. s. v.

Blondine. Se svar till Orolig Finland 1) i n:r 15.

S. v. H. Det är svårt att säga annat än att det hela låter misstänkt. Då Ni ju är Stockholmsbo, vore väl skäl att rådfråga någon auktoritet (t. ex. prof. Bruzelius eller prof. Edgren). Medicin af dylik art och i dylik mängd kan ej vara annat än skadlig.

Förtviflad skrifverska. Se svar till Hid i n:r 7.

D:r —d.

FRÅGOR

ENHVAR af Iduns läsarinnor äger att å denna afdelning framställa förfrågningar rörande husliga eller andra angelägenheter till besvarande af läsekretsen. Äro frågorna af den art, att de rätteligen höra hemma i annonsafdelningen, intagas de dock icke.

N:r 1485. Vill någon godhetsfullt lämna några upplysningar rörande barnmorskornas pensionsinrättning? Eller endast upplysa om, till hvem man bör vända sig för att få veta något härom. Har en barnmorska, som tjänstgjort i nära 50 år, men nu till följd af hög ålder nödgats taga afsked, någon utsikt att erhålla pension?

Charlotte.

N:r 1486. I en småstad, där skvallrets giftiga tungor hafva en mer än vanlig rörlighet, bor en ung kvinna, som blifvit föremål för obarmhärtiga människors oerhörda klander och som, ehuru hon ej gifvit minsta anledning därtill, blifvit beröfvad en kvinnas största skatt, ett godt rykte. — Undertecknad har gärna och ofta vistats i hennes sällskap, hvilket man emellertid sagt mig icke vara passande, enär mitt eget goda rykte kunde lida däraf. Bör då jag, ehuru jag är fullt öfvertygad om hennes oskuld, afstå från vidare beröring med henne, eller bör jag, trots »kaffesystrars» »älskvärda» oro, fortfarande visa mig i hennes sällskap och icke bekymra mig om hvad som möjligen kan komma att sägas därom? Råden en villrådig ung flicka.

Engdahlia.

N:r 1487. Kan någon upplysa om, huruvida det finnes en sorts glasögon, som förstora utan att skada eller trötta ögonen? — Tycker mig ha hört talas därom. — Hvem säljer sådana, och har någon profvat dem?

Ane.

N:r 1488. Hvem är Adil Erenclou, som skrifvit romanen »Brutna eder»?

Ulla Mari.

N:r 1489. Vill någon upplysa mig, om hvem m:e Nordica är? Är hon en framstående amerikansk sångerska — i hvilken genre? Är hon äfven aktris? Är hon gift — sedan när — med hvem — med en amerikanare — hvad är hennes man — sångare — aktör — eller något annat? Huru gammal är hon och säg om möjligt äfven hans ålder? Hvar de vistas — i Paris eller Newyork? Är hon densamma, som kallar sig m:e Lillian Nordica-Doeme? Hvilket är hennes och hvilket hans för- och tillnamn? Hvilka hennes och hans föräldrar? Hurudant är det briljantsmycke hon bär och af hvem har hon fått det? Det lär vara en furstlig present. Frågorna äro många, men med tacksamhet mottages hvarje underrättelse.

H.

N:r 1490. Hurudana möbler passa till en sängkammare med släta, mörkröda tapeter?

Hilmen.

N:r 1491. Hvarest få köpa en vanlig liten väfstol, som går att skjuta ihop? Hvad är priset?

Margot.

N:r 1492. Är Stockholms internationella lärarinnehem redan i verksamhet, och, om så är, hvart bör en landsortsbo vända sig för att komma i tillfälle att att få bo där längre eller kortare tid?

N:r 1493. Finnas för bekämpande af sömnlöshet några andra medel än de i handeln vanligen förekommande, försvagande sömnmedlen?

En sömnlös.

N:r 1494. Kan någon upplysa mig om fröken Charlotte Brancells eller hennes systers, Jenny Branzells adresser?

Erla D.

Gahnelit
för munnens, svalgets och hudens m. m. vård
tillverkas under kontroll af Professor CARL SUNDBERG.
Öfverfettad
Gahnelit-tvål.
Ny, pillerad tvål,
gör huden fin och mjuk.

SVAR

ENHVAR af Iduns läsarinnor uppmanas ifrigt att till inbördes nytta i mån af förmåga besvara insända frågor. Svaren insändas till redaktionen, och angifves alltid tydligt nummer å den fråga de gälla. Åt de tre af våra läsarinnor, som under årets lopp tillfyllestgörande besvarat det största antal frågor, komma vi som en uppmuntran att vid dess slut utdela ***tre pris,*** *hvartdera bestående af 25 kronor. Fördenskull bör en hvar, som insänder svar, alltid underteckna med samma signatur.*

N:r 1334. Tennet öfverstrykes med en välling af krita och såpvatten får stå öfver natten och borstas sedan rent. Kan äfven rengöras genom att gnidas med en vällingstjock blandning af skorstenssot och ättika.

Karla Rönne.

N:r 1335. Ni bör ej afskräcka er af »Pelles» svar, ty det anses tvärtom modernt att använda örhängen ehuru små sådana af en enda juvel. Ni ser t. ex. sådana i våra stora guldsmedsbutikers fönster, där antagligen det ej skulle löna sig att skylta med smaklösa smycken. För öfrigt ser man våra fruntimmer i fina världen och på fotografier våra kejsarinnor och drottningar använda örhängen, hvarför »Pelles» tankar om dumhet och fulhet äro mycket delade.

En som använder örhängen.

N:r 1335.

Lilla Karin veta bör,
Ondt det brukar göra.
Om man låter sticka hål
I sitt lilla öra.

Man en stoppnål brukar ha.
Sticker genom örat.
Gör det bara icke själf,
Låt en annan gör'at.

Hvem som hälst det göra kan,
Som ej blind tycks vara.
Rödt och svullet örat blir,
Det har ingen fara.

Ofta nog det svullna kan.
Bli som just en bulle,
Och det gör väl ingenting
Om det bulna skulle.

Se'n ni hänger dit så sött,
Örhängen så fina,
Och ni full valuta får
För er lilla pina.

Ack vi stackars kvinnor, hur
Vi för modet fjäsa.
Säkert nästa sekelslut
Gäller det vår — näsa.

Den som lefver då får se.
(Modet i all ära).
Om det bara är modernt
Näshängen vi bära.

Muntra fruarna.

N:r 1337. Koka en hand full Quilajabark med 1 kanna vatten, bearbeta det blanka stället med en borste, doppad i nämnda lösning.

Ernst.

N:r 1337.

»Fru S» skall pälsen sin så hiskligt fint garnera
Med kapuschong och bräm samt snören och m. m.,
Och granna knappar se'n af prima kvalité.
Se'n kan nog ingen alls »skavanken» kunna se.

Moster Emma

N:r 1340.

Om ni är trumpen, sur och tvär,
Så bildas rynka, som ej klär.
Men är ni glad, ni vänner vinner,
Och eder rynka snart försvinner.

Moster Emma.

N:r 1340. Skaffa er en optimistisk världsåskådning, se allt från den ljusa sidan, hylla ordstäfvet: »människa, förarga dig icke,» och ni skall ännu några år förskonas från vidare rynkor.

Karla Rönne.

N:r 1342. Tag ett knappt 1/2 kilo mörkfärgad ull, tillsätt 1 kilo af det urspunnade silket, blanda dem väl tillsammans. Spinnas och väfvas med ullgarnsväfning. Ni får på detta sätt en ytterst lätt och behaglig klädning.

Mina Ilonen.

N:r 1344. Har försökt och lyckats hålla dem varma genom att afton och morgon tvätta och väl torka öfverarmarna, samt bära stickade ylleärmar

Carola.

N:r 1344. Händerna ingnidas om aftonen med färsk okokt grädde eller tvättas i en lösning af borax i vatten. Att tvätta dem i vatten med honung i stor till en full sked honung är äfven bra. Det gör huden mjuk och smidig.

Karla Rönne.

N:r 1346. Ett halft kg. spädfläsk skäres fint, 400 gr. fläskkött och hälften så mycket oxkött malas fint; allt omblandas väl med pepmar, och om man så vill, muskotblomma, ingefära, en tesked af hvarje, och litet salt. Färsen spädes med knappt 20 dcl. rödt vin. Smala ostarmar fyllas härmed, och de små korfvarna kokas i kort spad, eller stekas i stekpanna.

N:r 1347. Har inst nu själf gjort en tredelad, hvitlackerad salongsskärm 140 cm. hög, klädd med filt. Sänd dubbelt porto, får ni utförlig beskrifning

Carola p. r.
Kristianstad.

N:r 1354. Fyll grytan med söt mjölk och låt den alldeles koka ihop, så att intet af mjölken återstår. För yttermera säkerhets skull kan grytan, så snart den ställes undan efter att ha användts, gnidas med en fläsksvål.

Olga.

N:r 1355. Ramarne tvättas i ljumt tvålvatten, hvari hällts en matsked ammoniak. Torkas sedan omsorgsfullt med torrt linne.

Olga.

N:r 1356. Med hvit eller ljus oljefärg i kapsel, som kostar 25 à 30 öre.

Carola.

N:r 1356. Mönstret ritas först upp på papper, därefter stickes med en nål i alla konturer, det ojämna på afvigsidan gnides försiktigt med sandpapper. Pappersmönstret lägges nu jämnt på klädet, och båda fästas med stift på ett bräde eller bord, så att papperet ej glider. En bomullssudd doppas i potatismjöl, och man gnider därmed öfver alla konturer (till ljust kläde användes pulvr. blyerts); pappersmönstret borttages, och med en fin pensel, doppad i vanlig hvit tubfärg, upplöst i litet terpentin och tillsatt med en droppe siccativ — följer man nu noga alla konturer. Skulle mönsterkonturerna ej vara tydliga nog, får pudret borstas bort, och en ny öfverpudring af mönstret företagas, innan färg och pensel användas.

Olga.

N:r 1357. Föremålen göras rena med tvålvatten och borste, alla fläckar bortskrapas noga. Öfverstrykas sedan med krita, upplöst i mjölk. Ett par strykningar behöfvas. Önskas föremålen blanka och glänsande användes följande blandning: 2 delar venetiansk tvål, 2 delar stearin, 1 del pottaska och 25 à 30 delar upplöst kaustikt kali. Tvål och stearin sönderskäras i fina strimlor, blandas med kaliluten och kokas en half timmes tid under jämn omrörning. Då det vill pösa påspädes litet af luten hvarje gång. Pottaskan tillsättes, upplöst i litet regnvatten, och massan får därefter koka ytterligare några minuter, hvarefter den röres, tills den kallnar. Därvid spädes med så mycket kall lut, att blandningen blir jämn och flytande. Bör gärna stå någon tid före användandet. Föremålen få bestrykas så många gånger, att gipset ej längre insuger blandningen. Då gipsfigurerna torkat, gnidas de med sämskskinn.

Olga.

N:r 1359. I Berlin: fru Lisa Grönwall, Lützowstrasse 91 a, 3 tr. Ecke der Potsdamerstrasse.

N:r 1360. Helene Böhlau är författarinnans flick- och skrifställarenamn. Hon heter egentligen numera fru Helene Al Raschiel Bey. Utom »das Recht der Mutter» (modersrätt) har hon skrifvit romanerna: »Reines Herzens schuldig», »Herzenswahn» och »Im frischen Wasser». Dessutom: »Novellen», »Ratsmädelgeschichten» (en förtjusande bok, mera värd att öfversättas än »Modersrätt») och »Im Trosse der Kunst und andere Novellen.»

Hfors.

N:r 1361. Begär prisuppgift från Nyblaeus eller Numa Petersson.

Olga.

N:r 1362. Hvit fönstervadd är väl det snyggaste. Mossa brukas ju äfven — i Stockholm säljas smala bräden, klädda med olikfärgad mossa, berberisbär o. s. v., men man kan ju också själf under sommaren tillgodose sitt behof af mossa och sedan torka och färga en del däraf.

Olga.

N:r 1363. Bäst är att ej alls städsla tjänare. Gif dem månadspänning och låt dem ha sin frihet, så trifvas de bättre. På detta område har jag tillfälle att göra mina iakttagelser.

Moster Emma.

N:r 1365. Äger ni blott »gnistan», är ni visst inte för gammal. Sök komma in vid Dramatiska teaterns elevskola men har ni ej verkliga anlag och en obetvinglig håg, så är mitt råd: låt bli!

Olga.

N:r 1366. Hvad som är rätt eller orätt därvidlag, vill jag ej afgöra, men säkert är att, om man vill ha knifvarne blanka, få de ej sköljas efter skurningen. De rosta äfven lättare då, enär det alltid kan vara någon fläck, som ej torkas så väl, att ej rosten kan få fäste. — Att fukta knifvarne före skurningen skadar ej, de blifva då lättare rena.

Pelle.

N:r 1368. Har sett flera personer med slika fläckar, större och mindre, men de ha alltid gått bort af sig själfva, vanligen har skinnet bortfallit och ersatts med nytt. Hvaraf fläckarne uppkomma,

BARNÄNGENS
antiseptiska
Vademecum.
Nutidens yppersta
toalettmedel.
Oskadligt. Välsmakande. Äger största antiseptiska värde. Är mångsidigast gagneligt. Blir i längden billigast.

H. E. EKSTRÖMS
PATENTERADE
JÄSTMJÖL
ÄR BÄSTA OCH ÄLDSTA JÄSTPULVRET
ÖREBRO KEM. TEKN. FABRIK.

Köp 4711
Eau de Cologne
(blå och guldkant.)
DEN ÄR DEN ÄKTA, STARKASTE, VARAKTIGASTE, MEST UPPFRISKANDE OCH STÄRKANDE
Begär alltid märket 4711 och refusera imitationer.
Försäljes uti alla välsorterade parfymerier. — Generalagent i Sverige för Parfumerie 4711, Köln EMIL BOSTRÖM, *Norrlandsgatan 29*, Sthlm.

Sätt "p" för

att behöfva betala mera än varorna äro värda och rekvirera vid behof af Visitkort, Kautschukstämplar, Sigill, Korta Varor m. m. från

JOHN FRÖBERG, *FINSPONG.*

Illustrerade priskuranter gratis, ej franco.

är jag ej »korpulent» att bedöma, men tror att ni kan vara lugn för er hy.

Pelle.

N:r 1369. I Stockholms Dagblad, år 1897 eller 1898, fanns införd under strecket en berättelse, fullt historisk, behandlande ämnet i fråga. Genom att från tidningens expedition skaffa er de båda årgångarne, kan ni ju få reda på den.

Olga.

N:r 1369. Carl Bernhard har utgifvit ett arbete »Kristian den andre och hans tid», 3 delar, på Hjertas förlag 1866. Skaffa er detta arbete.

Elisabeth.

N:r 1370. En biografi öfver Marie Corelli finnes införd i 1896 års Idun, n:r 47.

Olga.

N:r 1373. Minnesteckning öfver Emilie Högquist utkom 1847, men är numera sällsynt. Ett annat arbete utkom för några år sedan af Sylvia.

Elisabeth.

N:r 1374. Intressanta historiska romaner finnas i mängd, se här några: Centervall, Julianus affällingen; Hammerding, Aspasia; Topelius, Hertiginnan af Finland; J. Turquan. Generalskan Bonaparte, Kejsarinnan Josephine; Mathilda Malling. Fru Guvernören af Paris, Förste konsuln, Donna Ysabell; Topelius. Starbäcks, Ingemans, Bjurstens romaner.

Olga.

N:r 1374. Köp några af följande författares arberen: P. Sparre. G. Starbäck, Ridderstad, G. H. Melin, H. af Trolle, Carl Blink, M. J. Crusenstolpe.

Elisabeth.

N:r 1374. Undervisning åt andesvaga barn meddelas af fröken Louise Eders, Adress Uddevalla.

Annia.

N:r 1375. Massage tror jag är det enda som hjälper. En skicklig ansiktsmassös lär frkn Annie Persson, Tunnelgatan 17, Stockholm, vara; likaså frkn Thollin i Göteborg.

Olga.

N:r 1376. Arbetet är att sälja eller skaffa abonnenter till Historiskt Galleri för nordiska konst- och bokförlaget, Stockholm.

Lisa B.

N:r 1377. Tvätta dem i ljumt vatten, tillsatt med tvål och ammoniak, lägg dem med borstsidan nedåt på en dubbel handduk, tills allt vatten runnit af, och låt dem sedan torka i ett soligt fönster. Besvärligare, men ganska bra är, att oupphörligt gnida dem på rena läskpappersstycken. tills papperet slutligen synes alldeles rent.

Olga.

N:r 1379. Stockholms högskola stiftades år 1878, Göteborgs 1891. Ja.

Olga.

N:r 1380. Mästerskapssystemet af A. Svensson. Ni skulle dock vinna på att taga några lektioner, eller deltaga i en s. k. konversationscirkel. Uttalet kan ni ej lära på egen hand.

Olga.

N:r 1381. I Stockholm finnes Nya Hushållsskolan, Trädgårdsgatan 17, som förestås af fröken Hedda Cronius. »Husmoderskolan», äfvenledes i Stockholm, föreståndarinna fru C. Lilljekvist; Hushållsskolan »La Fleurie» i Askersund; Björnsnäs hushållsskola vid Åby, nära Norrköping; fröken Lotten Nordgrens hushållsskola vid Hårstorp, Motala; fru Ellen Möllers dito i Sköfde. I Alingsås finnes hushållsskolan »Souvenier». m. fl. Begär prospekt och upplysningar direkt från respektive skolor.

Olga.

N:r 1381. Skrif till hushållsskolan, Östersundspostens kontor.

Matmor.

N:r 1382. För att öfvervinna rädslan (rampfebern) bör ni, när den kommer öfver er, göra några djupa och långsamma in- och utandningar, så att de under rädslan kontraherade artererna åter uttänjas. det tröga blodomloppet blir lifligare och den oregelmässiga andningen åter ordnas. Hårdt sittande lif eller band böra undvikas.

Träna er för uppspelning af endast säkert inöfva stycken, först inför era anhöriga och småningom inför obekanta och i större samkväm. Tänk endast på det ni föredrager, låt bli — i början åtminstone — att spela för sådana, som ej kunna vara tysta, utan måste prata, gnola med, slå takt eller dylikt, ty sådant irriterar t. o. m. den mest oförfärade.

Julius Kamke.

N:r 1382. Kära ni, många af våra mest framstående sceniska artister anfäktas af »rampfeber» och öfvervinna den aldrig.

Olga.

N:r 1383. I Malmö, Christianstad, Helsingborg, Lund m. fl.

Olga.

N:r 1384. Vadstenaspetsar passa härtill (fru Charlotte Randel, Vadstena) och äfven spetsar från Borås' spetsväfveri.

Olga.

N:r 1386. Broderier på siden. filt o. s. v. äro alltjämt moderna, målning och glödritning på skinn likaså.

Olga.

N:r 1386. Väfnad är nu för tiden det modernaste.

Moster Emma.

N:r 1387.

Om »mindre hushåll» ska' köpa allt
Till grisen för att få fläsk och palt,
Blir billigare att gris ej ha.
Och köpa julfläsk går lika bra.
Man grismat ej för intet får.
Och får ej »Nasse» så det förslår,
Så blir han inte tillräckligt fet.
Och grisar fordra ju, som man vet,
Af mat rätt mycket för hvarje dag,
Om de ska' bli af det rätta slag.

Muntra fruarna.

N:r 1387. Fördelaktigast är nog i allmänhet, att »fostra» en egen nasse, ty köksaffall och dylikt tillgodogöres bäst på detta sätt. Beror ju mycket på, om man bor på landet, där mjöl och dylikt är billigare. Ett bra svinfoder är drank från bränderier, och sådan kan fås utan allt för stort besvär och fraktkostnader.

Pelle.

N:r 1388. Tillskrif A. G.. Linköping, poste restante.

N:r 1389. Låt flickorna genomgå ett åttklassigt läroverk. Låt dem välja en lefnadsbana, på hvilken de kunna försörja sig. Blifva de förlofvade, är konsten att sköta ett hem lärdt på ett år. Vid valet af maka sätta männen främst pänningar och skönhet, allt annat är för dem en bisak.

Moster Emma.

TIDSFÖRDRIF.

AKROSTIKON-CHARAD OCH CHARAD.

(FÖRTRETLIGHETER.)

På väg till mitt hem genom staden
En kväll för en tid se'n jag var.
Jag gick på den vanliga traden,
Som nästan för regel jag har.
I fönstren det lyste och blänkte
Af ljus i hvarenda butik —
Jag gick där och titta och tänkte:
»Ack, den som nu blott vore rik.»
Ja, hvad skall en stackare göra,
När kassan är liten och skral? —
Att se blott och intet få röra
Det är dock en dom för fatal.
Men plötsligt jag utanför rutan
Till en af butikerna såg
Mitt hela — det var ej så utan
Till särskildt ett par jag fick håg.
När därför i köplysten oro
En dag in i boden jag klef,
Då re'n sin mitt första de voro —
Hvad under mitt andra jag blef.

— — — — — —

Men värre det händt mig än detta —
Om herrskapet vill höra på,
Så skall jag i korthet berätta,
Hur illa det stundom kan gå.

I staden jag ut mig begifvit,
Att göra affärer i smått.
Jag länge omkring hade drifvit,
Tills närapå allting jag fått.
Så blott ett mitt andra mitt hela
Mig fattades. Snart jag dem har.
Mig ingenting mer tycktes fela —
Jag nöjd och belåten nu var.
Men hastigt min glädje försvinner —
Jag ser mig i skamlig misére.
Ty döm om min harm, när jag finner,
Mitt första fast bakfram jag är.

MOSTER LISA

LOGOGRYF.

Ful är du till din uppsyn.
Men trogen är du dock —
Ja, mer än mången fagrare
Med kammad silkeslock.
Du världen visar tänder
Men det är ej ditt fel —
Naturen så det fogade
Din daning blef ej hel.
Det sägs du envist håller
Hvad du fått fast en gång,
Men den som klandrar dig för det
Har lifsåskådning trång.
I frack du aldrig klär dig
Men väl i snobbig päls —
Jag vet ej om det modet tas
Från prinsen af Wales.
Nu ditt porträtt jag målat
Med några penseldrag,
Men kanske det ej lyckats har,
Ty konstnärns hand är svag,
Och därför på paletten
Jag ordnar i falang
De färger som jag nyttjade;
Dem blanda med talang.

Hvaraf vi hafva tio.
Ett regn som knappast känns.
Hvad som gaf Lützens slagfält färg.
I hvad en hexa bränns.
Hvars värde först bestämmes
Utaf den plats det får.
Hvem som är lejoninnan kär.
En slokig tofs af hår.
Hvad man till vämjelse får se
På nutids restaurant.
En, som för skickligt måttadt slag
I luften lustigt tvang.
Hur solen syns för ögat,
Och likaså dess glans.
Hvar svärmaren ibland har sett
En luftig elfvadans.
För hungrig mage förning.
Ett djur i vildan skog.
I hvad tre män, i hettan, sig
En liten hvila tog.
Hvad förr i världen hörde
Till hyggligt dalkarlsur.
Hur Esau, enligt sägen, var
Fast han ej var ett djur.
En som representerar
Ett utaf fyra stånd.
Och åter en representant
För mullig vagabond.
Ett ämne som begagnas
Till mången nyttig sak.
En viss sorts byggnad som plär ha
Båd' väggar, golf och tak.

SAGA.

LOGOGRYF.

En plats för »brännande» dagens frågor
Mitt hela är;
En plats. dit tusende mänskor tåga
Från fjärran när;
En plats. där strömmar af blod ren flyta,
Och kulor gå;
En plats, där hjältar och mod ej tryta,
Nu gissa på!

Först en sport-term, allmänt känd,
Massa se'n. som är förbränd.
Stad, du kan i Sverige finna.
Namn på forntida gudinna.
Fågel, som har långa ben.

Specialité:

* * * *Glas- och*

Porslinsserviser.

Profver & prisuppgifter på begäran.

G. Johanson.

Kosta Glasmagasin.

24 Regeringsgatan 24

Brookes Soap,

Skur-tvål,

vida öfverträffande pimpstenstvål och skurpulver för rengöring af med bläck, färg, saft, tjära, syra m. m. **nedsmorda händer,** alla slags *kökskärl, knifvar, messingsluckor, rostiga kaminer, fönster, speglar, oljemålade väggar, nedfläckade golf* m. m.

Lager hos

RUDOLF JEANSSON,

Sunlight-Tvålens kontor,

Stadsgården 14 A, Stockholm.

Allm. Tel. 34 74.

Mythologiskt väsen se'n.
Så ett träd vid flodens rand.
Hvad för skeppet med i land?
Namnet sedan på ett »kvinns».
(Det i almanackan finns).
Hvad den trötte önskar få.
Nu jag slutar. Gissa på!

SILVA.

ARITMOGRYF.

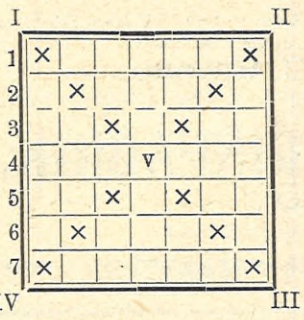

1) maträtt, 2) berg i Schweiz, 3) ofri man, 4) gulhyad individ, 5) rike i Afrika, 6) maträtt, 7) gammal svensk benämning.

Är rätta lösningen funnen, så skola de bokstäfver, som infalla i de markerade rutorna, bilda: I—V och II—V namn på städer i Italien, V—III stad i Preussen och V—IV flod i Italien.

STINA.

BOKSTAFSUPPGIFT.

Figurens 56 bokstäfver skola ordnas så, att samma ord infalla i de hvarandra motsvarande våg- och lodräta raderna.

1) mansnamn, 2) kvinnonamn, 3) hvad en lärd man ofta är, 4) musikterm.

ANNA.

PARAGRAM.

1) främling—fången—varm.
2) vatten—tog—brist.
3) begagnad—koja.
4) al—ko.
5) frid—kaffe—yngling.
6) gås—tablå.
7) blad—kalf—nej.
8) jul—från—kilo.
9) glosa—efter—varning.
10) glädje—fri—kall.
11) slut—kärna—gråta.
12. kvick—prick.
13) ut—tager—kvinna—haf.
14) lilja—gran—järn.
15) före—släde.
16) försvinn—näsa.
17) svar—snö—pilt.
18— falk—näbb.
19) krokig—gaffel.

Ofvanstående ord skola utbytas mot andra af närsläktad eller motsatt betydelse. De nitton nya ordens begynnelsebokstäfver bilda namnet på en manlig titel.

MOSTER LISA.

LÖSNINGAR

TILL TIDSFÖRDRIFVET I N:R 101—102.

CHARADEN: Jul-ljus.

APOKOPEN: Korfu-korf-kor-ko.

VOKALFÖRÄNDRINGSGÅTAN: lacka, locka, lucka, läcka.

CIRKELGÅTAN: Priska-pris-ris-risk-kapris.

ARITMOREMET: Koriander: orkan, Oran, krona, orre, Oder, kind, Erika, Dora, rand, kran, ord, Ida, narr.

DUBBLA ORDSPRÅKSGÅTAN:

Mycket vill hafva mer —
Egen härd är guld värd:

1) Moe, 2) ylletyg, 3) Chile. 4) kamin. 5) Enoch, 6) trä, 7) Windsor, 8) insockrad, 9) lönnträ, 10) likör 11) Hamburg. 12) Anjou, 13) final, 14) värld, 15) alkow, 16) modersknä, 17) ebioniter, 18) rofdjurshud.

Cloettas Bröstkarameller,

tillverkade enligt läkarerecept, äro absolut de mest välgörande för hosta och heshet. — OBS.! Hvarje karamell är stämplad »Cloetta». — Erhållas hos alla specerihandlande.

BREFLÅDA.

Br. Tack, användes. Honorar afsändt.

Gamling. Ålder och visdom följas icke alltid åt. Intet af Iduns julnummer har visat sig så begärligt och — i en upplaga af närmare 40,000 ex. — så hastigt slutsålts som det för året föreliggande.

Maigo. Öfverfullt i poesifacket.

Margareta. I julbrådskan var oss e möjligt inom utsatt tid besvara er skrifvelse. För något julnummer kunna vi e använda den 1.lla Lapplandsbilden, men vill Ni låta den ingå i något ordinari n:r under löpande årgång. skall de låta sig göra.

Jean. De införas efter hand under de nya året och honoreras efter införan det.

Erfaren husmoder. Den lilla uppsatse skall tacksamt nyttjas.

J. J.. Svenstorp. Insänd ytterligare kr. 65 öre.

RED.

IFYLLNINGSGÅTA.

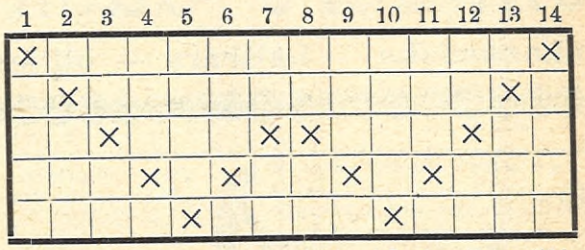

Orden lästa uppifrån och ned äro: 1) en halfö i södra Europa. 2) platsen för ett fältslag ur nyare krigshistorien. 3) flod i Asien, 4) stad i en af Sydamerikas stater, 5) stad i Ost-Indien, 6) flod i Europa, 7) hufvudstad i Europa, 8) ö i Östersjön. 9) bergskedja i Skandinavien. 10) flod i södra Europa, 11) köping i Sverige; läst nedifrån och up 12) stad i Sverige 13) land i Afrika o 14) stad i Sverige.

Äro orden rätt funna. bilda de bo stäfver. som infalla i de med kors b tecknade rutona. namnen på tvänne ryk bara personligheter.

ÖRGRYTE

Kemiska Tvätt- och Färgeri-Aktie-Bolag,

48 Kungsgatan 48.

GÖTEBORG.

Specialité: Färgning af alla slags *pälsverk, skinnmattor, fällar* m. m.

Husmödrar!
Spara
är lösen för hvarje husmoder med en begränsad hushållspenning!
Huru göra en verkligt stor besparing? Jo, använden i Edra hushåll **Pelierins Margarin, Göteborg**, som är *bäst, drygast* och *billigast!*

Züricher-Sidentyger

till fabrikspriser franko och tullfritt
från 50 öre pr meter till kr. 20.

☞ **Rekvirera profver** af våra nyheter i svarta, hvita & kulörta sidentyger. Gediget urval till **bal-, sällskaps- och promenadtoaletter.**
Sändas direkt till privatpersoner meter- & styckevis.

E. Spinner & C:ie,
Zürich, Schweiz
förr J. Zürrers Sidenfabrik, äldsta Siden-etablissementet i Zürich, grundlagdt 1825.

CROSSE & BLACKWELL, LTD
LONDON.
Etablerad 1708. Hofleverantörer till H.M. Drottningen af England.
PICKLES, SÅSER, MARMELADER.
erhållas hos alla större specerihandlare inom riket.

För resande till Stockholm

rekommenderas **Pension Continentale**, *44 Vasagatan*, hörnet af Kungsgatan, såsom en angenäm bostad under både kortare och längre vistelse i hufvudstaden. Rum med elektrisk belysning från kr. 2:— till högre priser. Matsal för resande finnes i hotellet. Omnibus möter vid Centralstationen.
Telegramadress: Bayoud, Stockholm. Rikstelefon nr 1689, Allmänna Telefon nr 633.
Högaktningsfullt
C. Bayoud,
f. d. 10-årig innehafvarinna af Hôtel Continental i Stockholm.

AGRA MARGARINFABRIK,
STOCKHOLM,
levererar alltid kärnfärskt
Grädd-Margarin.

JOH. LUNDSTRÖM & C:o.
Stenkol, Cokes,
1:a maskinkrossad **Anthracit,**
bästa bränsle för **illuminationskaminer** och **värmenecessärer.**
Carré-Briketter
för kokspisar, kakelugnar, strykugnar m. m.
Allm. tel. 22 88. Kontor: *22 Skeppsbron 22.* Rikstelefon 427.
Allm. tel. 60 19. Försäljning: *5 Strandvägen 5.* Rikstelefon 22 20.
Allm. tel. 61 98. Filial: *1 Parmmätaregatan 1.* Rikstelefon 20 12.

Allm. 8 68. 47 36.

Olaus Olssons Kolimport-A.-B

Riks- 1 79.
Stockholm.
1:ma ANTHRACIT.
Hushållskol. Cokes. Marie-Briketter

Oöfverträffad till frambringande af en vacker hud.

KALODERMA
• KALODERMA-GELÉE ❋ KALODERMA-TVÅL •
F. WOLFF & SOHN, KARLSRUHE.
Erhålles å Apoteken samt 1:sta klassens Parfymeri- o. Frisér-Affärer.

Bolinders Gaskök
ekonomiska — hållbara — billiga.

En af alla omtyckt present!
Oumbärlig för enhvar, som **förstår** läsa tidningar, d. v. s. **klipper** det bästa af dessas innehåll är
Wilhelmssons Registrator **"För Tidningsurklipp".**
Hos alla bokhandlare **1: 50**, praktband **3** kr.
eller från Wilhelmssons Boktr. A.-B., *Grefthuregatan 39, Stockholm.*

Exempel på omdömen:
»Ett litet praktiskt album. — — — Det bästa är, att albumet gör allt användande af gummi öfverflödigt. — — —».
Nya Dagl. Allehanda.
»Solidt band, vacker utstyrsel. För intresserade tidningsläsare, hvilka icke blott vilja läsa, utan äfven gömma och minnas, är denna registrator en verklig skatt.»
Östra Westmanl.

Köp alltid radiatorsmör!

Moderna Paletåtyger. — Moderna Promenaddräktstyger för Damer.

ERNST HEURLIN, Klädeshandlare, Norrbro.

Zenith.
Den som endast några gånger användt
Zenits utmärkta Gräddmargarin,
torde snart nog ha erfarit, att endast det finaste och friskaste mejerismör därmed är jämförligt.

Privatkurser i alla skolämnen, särskildt lefvande språk.
KARIN PETRINI.
Till 10 jan Upsala
(Rikstel. 3648, Allm. Upsala 584).

LEDIGA PLATSER

EN BARNJUNGFRU,
kunnig i tyska språket, helst en tyska, samt van vid större barns uppfostran, får god plats i svensk familj i Stockholm i början af nästa år.
Sökanden skall deltaga i städning, strykning och sömnad. Utmärkta rekommendationer fordras. Svar märkt »Tysktalande Barnjungfru» torde med första insändas till S. Gumælii Annonsbyrå, Stockholm. (G. 6225)

FÖR LÄRARINNOR
och kunniga hushållsbiträden finnes ett större antal goda platser i lifliga trakter å större gods, prästgårdar, stationer, i städer m. m. att skyndsamt söka å Nya inackorderingsbyrån, Brunkebergsgatan 3 B. Etabl. 1887. (1023)

LÄRARINNA,
yngre, barnkär, van att undervisa i vanl. skolämnen, språk och musik, sökes till inst. vårtermin. Svar med betyg till »S.», Sätra Munsö, *Ekerö*. (1025)

BARNSKÖTERSKA,
helst från mellersta Sverige, med godt sätt, van vid nyfödt barns skötsel samt kunnig i tvätt och strykning, erhåller plats i medio af februari, om ansökan åtföljd af rekommendationer och löneanspråk sändas till Konsulinnan Horndahl, Helsingborg. (1035)

TILLFÖLJE AF SJUKDOM blifver för en i vanliga skolämnen, språk och musik undervisningsvan lärarinna plats i januari hos tjänstemannafamilj, bosatt i vacker trakt i Vestergötland vid sjö, fem minuters väg från järnvägsstation. Betygsafskrifter, lönepretentioner och porträtt torde sändas till Häradsskrifvare A. Wåhlin, Mullsjö, som lämnar närmare upplysningar. (G. 93558)

PLATS såsom husföreståndarinna å landtegendom i Norrbotten erhåller därtill kompetent fruntimmer. Sökanden bör vara kunnig i både enklare och finare matlagning samt van tillse många tjänare. Platsen tillträdes den 15 febr. 1900. Löneförmåner vivre och 300 kronor pr år jämte fri resa. Reflekterande härå torde insända ansökan jämte goda referenser, fotografi och åldersuppgift under adress »Ungkarl 1900», *Boden* p. r. (1034)

EPIDEMISJUKSKÖTERSKEbefattningen vid Näs' distrikt, Värmlands län, är till ansökning ledig att tillträdas med ingången af år 1900.
Uti den för befattningen af landstinget antagna instruktion är föreskrifvet
att sökande skall hafva fyllt 22 år, vara frisk och stark samt hafva minst 6 månader tjänstgjort å större sjukhus och minst 1 månad å större epidemisjukhus.
Sköterska antages för en tid af 3 år med 3 månaders ömsesidig uppsägning, och skall hennes station vara Seffle köping.
Ansökningar, åtföljda af nödiga styrkehandlingar, insändas med allmänna posten *före den 15 januari 1900* till prov.-läkaren E. E. Holmberg, Seffle.
Seffle i december 1899.
(G. 93645) SJUKVÅRDSNÄMNDEN.

LÄRARINNA,
helst seminarie-genomgången, sökes för två flickor om 9 och 11 år till vårterminens början af svensk familj i utlandet. Svar till »Treflig familjemedlem», Iduns exp.

Befattningen som Epidemisjuksköterska

för Visnums provinsialläkaredistrikt af Vermlands län kungöres härmed ledig.
Sökande bör hafva fyllt 22 år, hafva god fräjd, vara frisk och äga tillräckliga kroppskrafter samt hafva tjänstgjort minst 6 månader å större sjukhus och minst 1 månad å större epidemisjukhus. Aflöning 500 kronor för år jämte 25 öre för hvarje tjänstgöringsdag samt fria tjänsteresor. Tjänsten tillsättes för 3 år, räknadt från 1 januari 1900, med 3 månaders ömsesidig uppsägning, och bör den, som till tjänsten blifver antagen, ställa sig till efterrättelse gällande instruktion.
Ansökan med intyg insändes före den 25 december 1899 till provinsialläkaren J. Billing, Värmlands Säby. (G. 92602)

I ETT STÖRRE LANDTHUShåll önskas en anspråkslös flicka som hjälp, kunnig i såväl *finare* som *enklare matlagning, syltning, bakning* och *glansstrykning*. Kunnighet i klädsömnad önskvärd. Svar med betyg och löneanspråk torde sändas till »Th. H.», Sunnemo, Värmland. (991)

EN FLICKA, utexaminerad från folkskolan, med läslig stil, något begrepp om telefonering, villig deltaga i husliga sysslor, får plats på landet hos en telegrafist den 1 januari 1900. Svar till »Telegrafist», Iduns exp. (993)

MOT FRITT VIVRE önskas en bättre anspråkslös flicka. för att undervisa en sjuårig gosse; godt hem och bästa bemötande. Svar till »1900», adress Hvitta'yd. (1029)

KAMMARJUNGFRU, skicklig i sömnad, ordentl., påpassl., önskas till 1 febr. Goda rekommendationer fordras. Svar till »R. v. B.», Iduns exp. f. v. b. (1028)

PLATSSÖKANDE.

UNG FLICKA,
med håg och fallenhet för matlagning, önskar till våren komma i godt hem för att deltaga i lättare inom ett hushåll förekommande göromål. Är kunnig i musik. Svar snarast till »Alice», Små, Allehandas kontor, Jönköping. (1036)

EN BILDAD, 19-årig flicka söker plats som hushållsbiträde i familj, helst bosatt på landet. Är något hemma i musik och handarbeten och har förut vistats ett år i prästfamilj. På lön fästes ej afseende blott att bli mottagen som familjemedlem. Svar till »Fritt vivre», Norrköping poste restante. (1031)

PLATS SOM LÄRARINNA för mindre barn, att undervisa i vanliga skolämnen, språk, musik och handarb., sökes af 19 årig flicka, som genomgått elementarskola. Ingen lön fordras, endast ett godt och vänligt hem. Betyg och ref. lämnas på begäran. Svar till »Fritt vivre», Norrköping poste restante. (1031)

KVINNLIG SJUKGYMNAST
med goda rekom. önskar plats i familj i landsorten. Svar »S. D.», Iduns exp. (1027)

LÄRARINNA, musikalisk, skicklig i språk samt kompetent att läsa upp gossar i 5:te kl., önskar plats. Utm. rek. och betyg. Svar till »E. P.», Hötorget p. r. (1012)

EN UNG FLICKA med vana i manufaktur- & diversehandel önskar plats i dylik affär, helst i manufakturaffär. Svar till Iduns exp. märkt »Ung flicka 1900». (1015)

UNG, MUSIKALISK FLICKA, kunnig i läderplastik, glödritning och handarbeten önskar på nyåret lämplig anställning. helst i bättre familj. Svar emotses under adress »A. B. 99», Iduns expedition.

EN FLICKA, som är kunnig i hushållsgöromål, pianospelning m. m. önskar plats i familj eller att förestå hushåll. Svar till »22-årig», p. r. Östersund.

PLATS önskas på nyåret af barnkär, duglig och pålitlig norrländska, kunnig i matlagning och handarbeten. Svar till »32», Iduns exp. (1016)

Sv. Panoptikon
Stockholm.
✱ Största sevärdhet. ✱

ANSPRÅKSLÖS FLICKA
önskar plats att undervisa mindre barn vanl. ämnen, språk, musik, handarb. Kunnig i husliga sysslor. Svar »23 år», adr S. Gumælii Annonsbyrå, Sthlm. (G. 62

EN I MATLAGN., bak, syltn., sömn. kunnig bildad flicka söker plats, sparsam ordentlig, plikttrogen. Svar »Arbetsam», a S. Gumælii Annonsbyrå. Sthlm. (G. 62

UNDERVISNINGSVAN LÄRARINNA alla ämnen, språk, musik, handarb. ö skar plats. Gladlynt, barnkär. Svar »S energi», adress Gumælii Annonsb., Sthl

PLATS
som *värdinna* eller *hjälp* och *sällskap* i *äld familj* sökes af därtill *bättre*, kompeten fruntimmer. Goda rekommendationer o referenser finnas. Svar till »F.», Nor Strömsgatan 15, Norrköping. (1040)

UNDERVISNINGSVAN, skicklig lärarinna (äfven i språk och musik) önsk plats. Barnkär, gladlynt, intresserad. Sv »Goda Framsteg», Iduns exp. f. v. b. (1032)

PLATS ÖNSKAS af bildad, huslig flick väl kunnig i matlagning, bakning, sön nad, handarbeten m. m. Svar till »Gla lynt», Iduns exp. (1033)

EN BILDAD BARNFRÖKEN önskas en familj med fyra barn af 1—7 års å der. Platsen bör helst tillträdas under lo pet af nästkommande januari. Uppgift o fordringar jämte referenser och porträtt i sändas till F. S. Jägerskiöld, Upsala. (G. 93564)

INACKORDERING. Tvänne flickor kun na få god inack. i bättre familj, boend mycket centralt på nedre Norrmalm. Sto hemtr. rum åt gatan och solsidan. Tillfäl att tala engelska och tyska. Pris 75 kr. f deladt rum. Adr. »Centralt», Iduns exp.

I GODT HEM erbjudes inackordering f en ung flicka från 1 eller 15 januar Moderat pris. Vidare muntligt eller skrif ligt under adress Fru Hjorth, Brahegatan 2 (1038)

I trefligt, godt hem
på landet gifves på nyåret tillfälle till in ackordering af en eller två unga, frisk flickor, som önska lära sig god matlagnin och andra inomhus förekommande sysslo Svar med fotografi till »Syster och Bror 600 under adress S. Gumælii Annonsbyrå, Stock holm. (G. 93614)

English Home in Stockholm
Mr & Mrs E. Long, 34 Kommendörsgatan, 1 tr., Ostermalm, receive **Boarders** Comfortable home — Good table — Englis and French constantly spoken. Best referen ces; amongst others to Lektor J. Humble Högre Lärarinneseminariet. Lessons an Translations. (1026)

STOCKHOLM. Inackordering för bildad flickor med tillfälle att öfva sig i fran ska och engelska språken och matlagnin om så önskas. Fru *M. Hüttling*, née Gau dard, 8 Karlaplan. (S. T. A. 67373)

UNDER instundande Riksdag önskas hyr ett tyst, varmt, välbeläget och väl mö blerat rum med egen ingång. Kan kaffe frukost erhållas vore det önskvärdt. Sva med prisuppgift m. m. till »Riksdagsman» Iduns Exp., Klara S. Kyrkogata 16. (992)

Inackordering på landet.
Å egendomen Gustafsberg, adr. Broby station, emottages inackorderingar. Goda rum, naturskönt ställe och trakt och hälso samt klimat. Läkare och apotek i Broby Närmare genom Hilda Schartau, född Runnerström.

INACKORDERING på nyåret, Stockholm Karlavägen, för två unga flickor. Skick lig musiklärarinna i hemmet. Tillfälle gi ves äfven att tala engelska och franska fö mindre försigkomna elever. Bästa rekom Svar märkt »Karlavägen», Iduns exp. (970